GINKLUOTI AMERIKOS LAIVAI TIESIOGINIAI GABENS KARO REIKMENIS ANGLIJAI IR SOVIETAMS,—NUTARĖ KONGRESAS

KRISLAI

Teks Jam Ten Žiemavoti.
Nauja Kariuomenė.
Vakarai Ilgesni...
Džiaugiasi Demokratinis Pasaulis!...
Rašo **R. MIZARA**

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 270 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telefonas STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadien., Lapkr. (November) 15, 1941 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

Rytoj, sekmadienį, sukaks lygiai 21-na savaitė, kai naciai užpuolė Sovietų Sąjungą. Rytoj sukaks pusantro mėnesio, kai Hitleris pradėjo "paskutinį šių metų ofensyvą Raudonosios Armijos likučiams sunaikinti."

Bet Raudonoji Armija tebekovoja. Ji nesunaikinta. Maskva ir Leningradas dar vis toli nuo Hitlerio nacišku jėgų, nors abu miestai dar vis tebėra rimtame pavojuje.

Jau dabar kiekvienam yra aišku, kad Hitleriui teks Rytų Fronte žiemavoti, net jei jam ir pavyktų paimti Leningradas. O tai reikš jam nelaimę. Tai reikš jam pražūtį.

Iš Sovietų Sąjungos ateina žinių, kad ten organizuojama, ruošiama nauja kariuomenė žieminiam ofensyvui. Kaip toji kariuomenė yra didelė, kaip ji yra apginkluota, aišku, niekas negali pasakyti, — tai militarinis sekretas. Bet vienas galima pasakyti: **nepaisant, kur Hitlerio kariuomenė žiemą bus, ji ramybės neturės. Ji bus mušama, ji bus puolama betarpiškai!**

Jei tik iš Amerikos Sovietams bus pristatoma ginklų, tankų ir orlaivių tiek, kiek buvo pažadėta Maskvos konferencijoje; jei tas viskas bus pristatyta laiku, tuomet žiemos ofensyvas gali Hitlerio jėgas smarkiai apdaužyti. O Amerikos ginklų pristatymas Sovietų Sąjungai priklauso labai daug nuo mūs visų.

"Jei iki šiol kas nors abejojo, ar Mannerheimo-Ryti klika Suomijoje yra V o k i e t i j o s agentūra, tai šiandien tosios abejonės jau išnyko," rašo Maskvos Universiteto profesorius Zvavičius.

Tai yra tiesa! Tą tiesą jau pripažįsta ir mūsų valstybės sekretorius Hull ir visa vyriausybė.

Suomija yra nacių žinioje ir nacių kontrolėje. Mannerheimas, Ryti, Tanneris ir kiti dirba nacių naudai, aukodami tūkstančius suomių piliečių tam, kad Hitleris karą laimėtų.

Vakarai darosi ilgesni, oras šaltesnis. Ateina žiema. Per virš· keturius mėnesius mes praleisime vakarus viduje — namie, salėse, mokyklose. Vieną turime įsitėmyti: nepraleisti vakarų veltui. Neeikvoti liuoslaikio.

Andai sutikau vieną mūsų draugą, ilgai veikusį organizacijose ir tebeveikiantį. Klausiu: "Kaip einasi, drauge? Retai tematau. Kur vakarus leidi?"

Jis man atsako: "Lankau vakarinę mokyklą; noriu daugiau pramokti anglų kalbos."

Šis draugas turi jau virš 50 metų amžiaus. Jis žino vieną dalyką: **Mokytis niekad nėra pervėlu.**

Bet galima mokytis ne tik mokyklose, — butas gali būti mokykla tiems, kurie tik trokšta lavintis, daugiau žinių gauti. Gerų knygų ir laikraščių skaitymas — geriausia mokykla.

Ketvirtadienis. Neramu. Milijonai Amerikoje ir pasaulyje laukia, ką nutars Jungtinių Valstijų atstovų butas neutralitėto įstatymo pakeitimo reikalu.

4:30 v. po pietų atsisuku radijo priimtuvą. Štai ir davi-

(Tąsa 5-me pusl.)

Šimtai Anglijos Orlaivių Sovietams

London. — Anglija atsiuntė Sovietų Sąjungai jau šimtus lėktuvų Hurricane rūšies. Tai stipriai ginkluoti greitieji kovos lėktuvai.

Kai kurie anglai su savo lėktuvais taipgi kovoja prieš vokiečius sovietiniam fronte; kiti rodo Sovietų lakūnams, kaip veikti naujaisiais angliškais lėktuvais.

Maskvos Fronte Sovietų Padėtis Abelnai Pagerėjo, O Krime Pasunkėjo

Berne, Šveic., lapkr. 14. — New Yorko Times korespondentas Brigham telefonavo savo laikraščiui sekamas žinias, gautas iš karo fronto tarp vokiečių ir Sovietų:

Tulos apylinkėje Raudonoji Armija k e t u r i u o s e punktuose atmetė vokiečius atgal nuo pusantros mylios iki keturių mylių. Vokiečiai buvo priversti pasitraukt dviejose linijose, turinčiose 24 mylias ilgio iš viso.

Ties Volokolamsku, 62 mylios į šiaurių vakarus nuo Maskvos, ir ties Kalininu, už 95 mylių į šiaurių vakarus nuo jos, raudonarmiečiai sumušė nacių atakas ir pastūmė juos kiek atgal. Volokolamsko srityje Sovietai tebelaiko visomis pusėmis apsupę stambų skaičių vokiečių kariuomenės. Prie Lama upės Raudonoji Armija visiškai sunaikino du nacių tankų pulkus ir užėmė vieną ka-

(Tąsa 5-me pusl.)

Hitleris Gena Italus Karo Frontan

Istanbul, Turkija. — Hitlerio spiriami, italų fašistai siunčia laivais daug savo kariuomenės į Graikiją, o per Graikiją sausžemiu — į karą prieš Sovietus, kaip praneša turkai.

Tie italai buvo pralavinti kariaut tik karštoje šiaurinėje Afrikoje, o ne šalčiuose ir snieguose rusiškos žiemos.

Kongresmanai 212 Balsų Prieš 194 Faktinai Panaikino Bepusiškumo Įstatymą

Washington. — Jungtinių Valstijų kongreso atstovų rūmas ketvirtadienį priėmė prezidento Roosevelto reikalaujamus pataisymus bepusiškumo-neutralumo įstatymo, kad Amerika galėtų apginkluot prekinius savo laivus ir jais tiesiogiai gabent reikmenis šalims kariaujančioms prieš fašistus užpuolikus — prieš Hitlerį, Mussolinį ir Japoniją.

Šiuom tarimu kongresmanai faktinai panaikino visą Amerikos bepusiškumo įstatymą. Prezidento politika laimėjo pergalę, bet labai sunkiai — tiktai 18-kos balsų dauguma.

Jungtinių Valstijų senatas jau pirmiau padarė tokį tarimą. Tai dabar prezidentui teliko tik pasirašyt tą sumanymą, kad jis taptų įstatymu.

Prez. Rooseveltas ir jo ministeriai per kelias paskutines dienas prakaitiniai darbavosi, m o bilizuodami kongresmanus, kad priimtų jo sumanymą siųst ginkluotus prekinius Amerikos laivus su reikmenimis tiesiog į prieplaukas Anglijos, Sovietų Sąjungos ir Chinijos. Jie nuolat veikė telefonu, asmeniškai ragino kongresmanus balsuot už tą bilių, paršaukė palankius sau kongresmanus, kurie buvo išvažiavę iš Washingtono, ir paskutinę dieną prezid.

(Tąsa 5-me pusl.)

Sovietų Lakūnai Bombardavo Nacius Rygoj Ir Karaliaučiuj

London. — Sovietų orlaiviai bombardavo karinius vokiečių punktus Karaliaučiuje ir Rygoje.

Paskutiniu žygiu tik keli fašistų orlaiviai prasiveržė bombarduot Maskvą; nepataikė į jokius karui svarbius pastatus; šiek tiek žmonių užmušė bei sužeidė.

ITALAI SUMIŠIME PABĖGO NUO RAUDONARMIEČIŲ

Maskva, lapkr. 14. — Vienoje dalyje pietinio fronto Raudonoji Armija smarkiai užpuolė italus; užmušė 1,200 jų ir sužeidė 1,400. Tada kiti Mussolinio kariautojai leidosi bėgti atgal galvatrūkčiais, sumišime.

Vokiečiai su kulkasvaidžiais ir rankinėmis granatomis mėgino sustabdyt persigandusius italus, bet šie vis tiek lėkė toliau atgal.

Roma. — Eina smarkios kautynės tarp italų ir anglų Gondar srityje, Ethiopijoje.

Visoms ALDLD Kuopoms

Draugai!

Centro Komiteto balsavimai prasidėjo su spalių 1 diena ir baigiasi su lapkričio 20 diena. Blankos į centrą privalo būti prisiųstos iki lapkričio 25 dienai. Nepamirškite prisiųsti blankas!

D. M. Šolomskas,
ALDLD CK Sekr.

Philadelphia, Pa.

(Telegrama)

Mirė Jonas Pusvaškis lapkričio 13 d. Bus palaidotas lapkr. 17 d., 10 valandą iš ryto.

J. S. Rainys.

Vokiečiai Pralaužę Kerčo Apsigynimus, Krimo Pusiausalyje

Berlin, lapkr. 14. — Naciai teigia, kad jų artilerija jau bombarduoja Kerčą, rytiniame gale Krimo pusiausalio, ir pasiekia sovietines pozicijas Kaukaze, per kelių mylių jūrų siaurumą nuo Kerčo. Vokiečiai sako, kad Sovietai stengiąsi laivais iškraustyt daugius savo kariuomenės iš Krimo. Naciai, girdi, nuskandinę du sovietinius laivus su iškraustomais kareiviais ir pataikę oro bombomis į kelis karinius laivus.

Vokiečiai tikisi greitu laiku užimt Kerčą, bet Sevastopolis perdrūčiai aptvirtintas, kad jie galėtų jį taip greit užkariaut.

Naciai teigia, kad jie užėmę turtingas geležies kasyklas Kerčo srityje.

Sako, kad šiauriniame fronte vokiečiai ir suomiai (finai) perkirtę Murmansko geležinkelį; tad Sovietai jau negalėsią juom vežtis karo reikmenis, kuriuos Amerika ir Anglija atgabena į Archangelską, šiaurinę Sovietų prieplauką.

Tulos fronte vokiečiai, esą, paėmę nelaisvėn dar 3,000 raudonarmiečių. Tai, girdi, jie turį jau daugiau kaip 3,600,000 sovietinių belaisvių iš viso, kuriem saugoti reikią 250,000 nacių.

Leningrado srityje siaučia tankų ir kanuolių dvikovos tarp vokiečių ir Sovietų, bet fronto linija liekasi ta pati, sako naciai.

Anot vokiečių, jie per dieną nušovę žemyn 25 Sovietų orlaivius.

FAŠISTAI NUSKANDINO ANGLIJOS KARO DIDLAIVĮ

London, lapkr. 14. — Anglų vyriausybė praneša, jog fašistai torpedavo ir nuskandino didelį Anglijos karo laivą "Ark Royal," lėktuvų išvežiotoją, 22,000 tonų. Jis vežė 60 karinių orlaivių. Jame buvo per 1,500 jūreivių. Sakoma, kad didelė dauguma jų tapo išgelbėti.

Anglų valdžia neparodo, kur "Ark Royal" nuskandintas, bet spėjama, kad Viduržemio Jūroje.

"Pamišusios" Torpedos Drasko Nacių Tankus

London. — Šturmuojantieji Sovietų orlaiviai vartoja naujas galingas oro torpedas prieš vokiečių tankus. Viena tokių orlaivių grupė per mėnesį torpedomis sunaikino 350 nacių tankų. Vokiečiai vadina jas "pamišusiomis" arba "pasiutusiomis" torpedomis.

Sovietinė oro torpeda ne tik ištaško tanko šarvus, bet liepsnomis taip apsupa tanką, kad jis sprogsta kaip baliūnas.

Du Amerikos Kareiviai Suimti už Islandiečio Nušovimą

Reykjavik, Islandija. — Du Amerikos kareiviai susipešė su Islandijos žuvininku Thorduru Sigurssonu prie smuklės ir nušovė jį. Tiedu kareiviai, C. H. Cox ir Ev. Farmer, liko suimti ir atiduoti karo teismui kaip žmogžudžiai.

Jiedu nešiojosi šaunamus ginklus, laužydami uždraudimą.

Islandijos gyventojai labai susijaudinę dėl tos žmogžudystės. I s l andiečių laikraščiai pataria jiems, kiek tik galint, vengt suėjimų su Amerikos kareiviais.

ORAS. — Šį šeštadienį šalčiau, dalinai apsiniaukę.

Sovietai Atgriebė Daug Pozicijų Maskvos Fronte

Maskva, lapkr. 14. — Vokiečiai telkia naujas dideles jėgas prieš Maskvą; matyt, rengiasi į desperatišką šturmavimą pirma, negu dar labiau paaštrės žiema. Sovietai taipgi priruošia šviežias jėgas atmušt nacius.

Sovietinė k a r i u o m enė nuožmiai kontr - atakuoja vokiečius į šiaurių vakarus ir pietų vakarus nuo Maskvos ir išvijo juos iš daugelio pozicijų.

Tiesiogiai į vakarus nuo Maskvos naciai apsikasa; turbūt, ketina čia žiemavot.

Leningrado fronte raudonarmiečiai su tankais vėl įnirtusiai kontr-atakavo vokiečius.

Sovietai Nuskandino 5 Vokiečių Laivus; Sunaikino Daug Tankų ir Trokų

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, lapkr. 14. — Sovietų Žinių Biuras šiandien paskelbė tokį pranešimą:

Mūsų kariuomenė lapkr. 13 d. visais frontais vedė mūšius su priešu.

Pagal patikrintus skaitmenis, 36 vokiečių orlaiviai buvo numušti žemyn lapkr. 11 d., o ne 25-ki, kaip kad pirmiau pranešta.

20 vokiečių orlaivių buvo sunaikinta lapkr. 12 d. Mes praradome penkis. Du vokiečių orlaiviai buvo nukirsti žemyn arti Maskvos lapkr. 13 d.

Tarp lapkr. 5 ir 6 d. mūsų laivai Barents Jūroje nuskandino du priešo transportinius laivus, viso 9,000 tonų

(Tąsa nuo 5-to puslapio)

"Laisvės" 30 Metų Jubilėjaus ir Naujų Skaitytojų Reikalais

Šį kartą gavome pusėtinai daug pasveikinimų "Laisvės" 30 metų Jubilėjum. Svečiai, kurie dalyvavo "L." koncerte, nepmiršo ir savo dienraščio, neskūpiai aukojo. Kiti per laiškus prisiuntė aukų:

L. Tilvikas, Easton, Pa., $10.00.
W. Deksnys, Stamford, Conn., $5.00.
Lietuvių Metodistų Bažnyčia, So. Boston, Mass., $5.00.
V. Matiošaitis, Brooklyn, N. Y., $4.00.
A. K. Butko, Chicago, Ill., $4.00.
V. Kelmelis, Torrington, Conn., $2.00.
J. Vaszkis, Quincy, Mass., $1.00.
J. Sabaliauskas, Valhalla, N. Y., $1.00.
Petras Šarka, Springfield, Ill., $1.00.
V. Trakimas, Voohusville, N. Y. $1.00.
P. Zeikus, Windsor, Conn., $1.00.
Frank Jucis, Union City, N. J., $1.00.
F. Balčiūnas, Easthampton, Mass., $1.00.
S. Andrejūnas, Holyoke, Mass., $1.00.
Jonas Urbonas, Brooklyn, N. Y., $1.00.
Elzbieta Poškauskienė, Brooklyn, N. Y., $1.00.
O. Sedar, Hudson, Mass., $1.00.
J. Malinauskas, New Britain, Conn., $1.00.
A. Butrimas, Harvey, Ill., 50c.
V. T. Jokim, New Britain, Conn., 50c.

Naujų skaitytojų prisiuntė: Joe F. Zyle, Foley, Ala.; S. Urban, Salem, Mass.; Stanley Marcus, New Haven, Conn.

Šešiom savaitėm už $1.00 naujų skaitytojų prisiuntė: Minnie Susla, Montrose, Pa.; V. Šibeikienė, Brooklyn, N. Y., (2); F. Cvirka, Woodside, N. Y., ir P. Andreliūnas, W. Somerville, Mass.

Širdingai tariame ačiu visiems. **"L." Adm.**

LITVINOVO ORLAIVIS BUVO PRIVERSTAS NUSILEISTI

Teheran, Iranas, lapkr. 14. — Blogas oras buvo privertęs nusileist žemyn ties Pahlevi, Irane - Persijoj, orlaivį, kuriuom s k r i d o naujasis Sovietų ambasadorius Amerikai, Maksimas M. Litvinovas; Amerikos ambasadorius M a s k v ai, Laurence A. Steinhardt ir direktorius anglų žinių tarnybos Viduriniuose Rytuose, Sir Walter Monckton. Bet nieko blogo jiem neatsitiko, ir jie tęs savo kelionę į Jungtines Valstijas.

"AMERIKONAI ATEINA!" KAIP DŽIAUGIASI ANGLAI

London, lapkr. 14. — Anglų laikraščiai didžiais antgalviais džiaugiasi, kad "Amerikonai Ateina," karan prieš nacius. Džiaugsmo priežastis tame, kad Washingtono kongresas nutarė ginkluoti Amerikos prekinius laivus ir siųst juos tiesiai į Angliją ir Sovietus. Anglai tikisi, jog tatai įtrauks Ameriką į karą su Vokietija.

Los Angeles, Calif. lapkr. 14. — Žemės drebėjimas suardė bent 100 namų Los Angeles srityje.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED By
The Laisve, Inc.
Every day except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-3878

President	Jos. Weiss
Secretary Treasurer	J. Gasiunas
Editor	Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$6.00
Canada and Brazil, six months	$3.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Valdžia Žino Šalies Priešus

Lapkričio 12 d. iš Washingtono pranešta, kad valstybės prokuroras Francis Biddle pareiškė, kad šioj šalyj yra daug ateivių nedraugiškai ir žalingai nusistačiusių prieš Jungtines Valstijas. Jis sakė:

"Ateivių ištikimybė nėramiuoju laiku labai yra svarbus dalykas. Butų neprotinga grumoti visiems ateiviams, kaipo potenciališkiems priešams ir todėl per kelis mėnesius mes klasifikavome ir atydžiai studijavome visas ateivių registracijas. Mes žinome tikruosius mūsų priešus."

Toliau generalis prokuroras sakė, kad Teisingumo Departmentas ir Karo Reikalų Departamentas yra išdirbę planus, kad reikalui esant galės umai surankioti visus šios šalies priešus iš ateivių tarpo.

Taip, Jungtinėse Valstijose veikia daug Hitlerio ir Mussolinio agentų. Tie fašistų diktatorių apmokami agentai turi tūkstančius sau pagelbininkų iš tų elementų, kurie vienaip ar kitaip reiškia savo simpatijas naciams ir fašistams.

Kas gi yra tie elementai, kurie, kaip tuli lietuviški laikraščiai, persispausdina ištisus Hitlerio propagandos straipsnius iš Lietuvoj leidžiamų nacių laikraščių? Kas gi yra tie, kurie spausdina visokius melus iš Berlyno, kuriuos veik kasdien prisiunčia Pranas Ancevičius, Hitlerio apmokamas agentas? Kas gi yra tie, kurie šioj sunkioj kovoj prieš nacius ir fašistus, viską daro, kad kuo daugiau pakenkus Jungtinių Valstijų, Sovietų Sąjungos ir Anglijos draugiškumui ir bendradarbiavimui? Kas yra tie, kurie džiaugėsi, kad Hitleris "išlaisvino" Lietuvą, suteikė jai "nepriklausomybę" ir visaip niekina Sovietų Sąjungą, tuo metu, kada ji jau penki mėnesiai taip drąsiai ir pasišventusiai kaunasi prieš barbarus nacius ir fašistus?

Jeigu tie elementai šiandien džiaugiasi Hitlerio pergalėmis, jeigu jie šiandien kenkia kiek tik gali bendradarbiavimui Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos, tai rytoj jie kenks Amerikai, tik gal kitokiais būdais. Todėl, Jungtinių Valstijų valdžia tėmija tų ateivių veikimą, o jos priešais yra naciai ir fašistai bei jų šalininkai.

Anglijos Karalius ir Churchill Apie Sovietų Drąsias Kovas

Anglijos parlamente kalbėjo karalius Jurgis VI-tas ir Anglijos premjeras W. Churchill. Karalius sakė, kad Anglija darys viską, kad suteikus reikmenis "didvyriškai kovojančiai Sovietų Sąjungai."

Churchill plačiai kalbėjo apie esamą karo padėtį. Jis nurodė, kad kova prieš nacių submarinus turi pasisekimo ir sumažėjo Anglijos ir jos talkininkių nuostoliai ant jūrų. Jis gyrė Sovietų Sąjungos didvyriškus kovotojus, jų pasišventima ir pasiaukavimą kovoje prieš barbariškus nacius ir fašistus. Jis sakė, kad nėra žodžių, kuriais būtų galima apibudinti Sovietų Sąjungos kovotojų didvyriškumą. Bet pažymėjo, kad negalima smulkmeniškai kalbėti apie Anglijos ir Sovietų Sąjungos planus ir tai, kaip Anglija Sovietams gelbėja, nes tai būtų priešui atidengimas Sovietų ir Anglijos planų.

Šios kalbos parodo, kaip šiandien turi atsinešti linkui Sovietų Sąjungos visi tie, kurie tikrumoj yra nusistatę prieš barbariškus nacius ir fašistus. Kiekvienas žmogus žino, kad nei Anglijos karalius, neigi Churchill atsisakė nuo savo pažvalgų, neigi jie nusistatė už tokią santvarką, kaip yra Sovietų Sąjungoj.

Šiandien kas kelia skirtumus tarpe Anglijos, Amerikos politinės santvarkos nuo Sovietų Sąjungos gyvenimo ir to pagelba silpnina kovojančias jėgas prieš nacius ir fašistus, tas faktiškai tarnauja barbariškiems fašistams, tas kenkia antihitleriškoms jėgoms.

Čia tenka priminti, kad "Naujienos" pasakoja savo skaitytojams, būk jos neina prieš Rusiją, rusų liaudį, o kovoja tik prieš Staliną, prieš Sovietų tvarką. Kaip tik taip sako ir Hitleris, kuris sako, kad jis kovoja tik prieš bolševizmą ir Staliną. Taip jis sakė, kad kariauna tik prieš Lenkijos valdžią — pulkininką Beką, o užsisėdo ant Lenkijos liaudies sprando. Jis tą pat sakė užpuldamas Jugoslaviją, kad būk eina tik prieš karalių Petrą ir jo valdžią, o dabar šimtais tūkstančių karia ir šaudo žmones.

Kas šiandien eina prieš Staliną, prieš Sovietų valdžią, tas eina prieš rusų liaudį, lygiai, kaip puldami ir kenkdami Roosevelto Administracijai, kenkia Jungtinėms Valstijoms ir šio krašto laisvei.

Finliandija Priešas ir Amerikos

Jeigu dar kas abejojo, kad Finliandijos fašistai, dvarponiai, kapitalistai ir menševikai yra tos šalies išdavikai ir purviniausios reakcijos įrankiai, tai dabar negali būti abejonių. Jie 1939 metais atliko karo provokaciją prieš Sovietų Sąjungą tikslu, kad įvėlus Angliją, Franciją ir Ameriką karan prieš Sovietus, kad sudarius sąlygas, kuriose nebūtų galimas Anglijos, Sovietų Sąjungos ir Amerikos blokas prieš hitlerininkus. Kada jiems tas nepavyko, tai jie atvirai parsidavė Hitleriui — leido Vokietijos fašistus sugabent į Finliandiją armiją ir kartu su Hitleriu užpuolė Sovietų Sąjungą.

Anglija ir Jungtines Valstijos pareikalavo iš Finlandijos, kad ji išstotų iš Hitlerio bloko, kad ji sulaikytų karą prieš Sovietų Sąjungą, nes jos dabartinis karas yra pagelba Hitleriui, karas ne vien prieš Sovietų Sąjungą, bet ir prieš kitas tautas, tame skaičiuje ir prieš Jungtines Valstijas.

Finliandijos išdavykai ir Hitlerio agentai ilgai tylėjo. Tuo kartu Berlyne Hitlerio spauda rašė, kad Finliandija duos atatinkamą atsakymą Amerikai. Mat, Hitlerio propagandos gizeliai gamino tą atsakymą. Pagaliau jis duotas. Finliandijos išdavikai atsisako sulaikyti karą prieš Sovietų Sąjungą. Jie kartoja melus, būk Sovietai pirmieji juos užpuolė. Visas pasaulis žino, kad Hitleris išpasalų užpuldamas ant Sovietų Sąjungos paskelbė, **kad Vokietija, Finliandija ir Rumunija bendrai puola Sovietus.** Visas svietas žino, kad Finliandijos išdavikai leido į tą šalį suvežti Vokietijos divizijas kariu prieš Sovietus dar keli mėnesiai pirm užpuolimo. Melų pasakomis jie nieką negali apgauti.

Dabar kiekvienam, kuris nori matyti tiesą, yra aišku, kad Finliandijos valdonai yra ne vien liaudies smaugikai, Finliandijos išdavikai, bet tuo pat kartu įrankiai Hitlerio ir Mussolinio. Jungtines Valstijos ir Anglija privalo atsakyti taip, kaip reikalauja hitlerizmo sumušimo padėtis. Jeigu Amerika ir Anglija imsis atatinkamų žygių prieš Finliandijos hitlerininkus, tai tos šalies liaudis ateis demokratijai į pagelbą.

Peter V. Cacchione Išrinktas

Išrinkimas Peter Cacchione ant Komunistų Partijos tikieto į New Yorko Miesto Tarybą yra laimėjimas ne vien Kings apskričio, Brooklyno, bet visų anti-hitleriškų jėgų.

Cacchione yra pirmas komunistas išrinktas į Miesto Tarybą ir tai yra smūgis reakcinei Tammany Hall grupei, kuri viešai demonstruodama pronaciškas metodas puolė komunistus, darbininkus, visus antihitlerininkus.

Cacchione yra Amerikoj gimęs, italų šeimos sūnus, Pirmo Pasaulinio Karo veteranas. Jis išrinktas į tą vietą per antihitlerininkus — amerikiečius, žydus, lietuvius, lenkus, kitokias tautas, katalikus, protestonus, negrus ir kitus. Piliečiai, kurie balsavo už Cacchione yra žmonės, kurie nevisi turi vienodą politinį nusistatymą, bet žmonės, kurie tiki į demokratiją, kurie asmenyje Peter Cacchione mato kovotoją už Amerikos liaudies laisvę — prieš hitlerizmą.

Peter Cacchione žada daug Brooklyno piliečiams ir jis juos neapvils. Jis kitko tarpe sakė: "Kaip karo veteranas, aš matau didelį pavojų mūsų šaliai šiandieną. Aš įsitikinęs, kad New Yorko Miesto Taryba turi viską daryti, kad šį miestą padaryti, ir jo dalį — Brooklyną, pilnai apsigynimo miestu, kuris pilnai remtų prezidento Roosevelto politiką apgynime demokratijos namie ir teikiant pagelbą pasaulyj sukrušinti hitlerizmą neprileidus jį prie mūsų sienų."

Gausiai Plaukia Aukos Dėlei Sovietų Medikalės Pagalbos

Veik kas dieną ateina gausingos sumos pinigų dėlei medikalės pagalbos, kad net sunku kasdieną atžymėti spaudoje viską. Visi suinteresuoti ir nori parodyti savo pasiryžimą, prisidėti prie tos labai svarbios kovos, kurios didžiausią naštą dabartiniu laiku neša Sovietų Raudonoji Armija ir visi Sovietų piliečiai, kad laimėjus šį karą prieš nacius, kurie pasikėsinę užvaldyti ne tiktai Europą ir Aziją, bet ir Ameriką.

Sovietai didvyriškai kovoja. Mes lietuviai, kuom tiktai galime, nors ir finansiniai, remiame tą kovą, nes tiktai tada, kai bendromis Amerikos, Anglijos ir Sovietų spėkomis bus sutriuškintas hitlerizmas, — tiktai tada vėl liuosiau galėsime atsikvėpti ir eiti savo kasdienines pareigas.

Mes dabar ypatingai norime atkreipti skaitytojų atydą į stambesnes aukas, kurios yra paskutinėmis dienomis atėjusios į mūsų Lietuvių Komitetą. **Štai iš Massachusetts Komiteto, kuris kooperuoja su nacionaliu komitetu ir ypatingai gerai darbuojas, atsiųsta didelė auka per to kom. iždininką, M. Kasel, čekis sumoje net 539 dolerių. Smulkmeniškai aukotojų vardai jau buvo spaudoje paskelbti. Ši suma parodo, kaip pasiryžusiai Massachusetts lietuviai veikėjai darbuojasi, ir tikimės, kad kitur prie gerų norų ir rimto veikimo galima panašiai atlikti didelį darbą.** Mes norėtume atkreipti ir kitų kolonijų atydą į tai, kaip Massachusetts lietuviai veikia reikale medikalės pagalbos, ypatingai tokių kolonijų, kaip Philadelphia, Cleveland, Detroit ir Čikaga. Pasekite jų pavyzdį!

Spalių 12 d. įvyko masinis mitingas Detroite, o spalių 18 d. tapo surengtas bankietas Moterų Pažangos Kliubo pastangomis. Tai bėgyje tiktai kelių dienų **tapo sukelta net $296.00** viename Detroite, kurią sumą jau prisiuntė į centralinį komitetą Nellie Beliūnas.

Tai gražiai pasidarbuota, ir mes žinome, kad ateityje detroitiečiai lietuviai irgi rankų nenuleis.

Per dienraštį "Vilnį," iš Čikagos prisiųsta taipgi dvi stambios sumos pinigų, — vienas čekis už $133.80, kitas už $73.10, viso $206.90. Graži auka nuo Čikagos lietuvių.

Taigi, nors bus patalpinta smulkmeniška atskaita visų aukų, arba kai kurios jau tapo paskelbtos, bet čia norime dar pažymėti ir kitas stambesnes aukas iš įvairių kolonijų:

John Simėnas iš Bellmore, L. I. aukojo $5.00.

Marijona Kulikauskaitė iš Grand Rapids, Mich. aukoja $10.00.

Elm Grove, W. Va., LDS kuopa aukavo $20.00.

Iš tolimos San Francisco, California, per V. Sutkienę atėjo čekis vertės $67.75. Vardai aukotojų tilps iždininkės raporte.

Blanka su aukomis prisiųsta iš West Hanover, Mass., per T. Daugintį. Surinkta viso $12.00.

J. Stukan iš Easton, Pa., aukoja $5.00.

Iš mažytės lietuvių kolonijos tolimoje Denver, Colorado, LDS 77 kuopa prisiuntė $25.00.

Clevelando LDS 55 kuopa prisiuntė $10.25.

Brooklyniškė LDS pirma kuopa prisiuntė $5.00.

P. Janiūnas, Bayonne, N. J. prisiuntė surinktų aukų $17.00.

Binghamton, N. Y. LDS 6-ta kuopa prisiuntė $10.00.

Per Paulauskienę ir V. Sherbiną, Pittsburghe, ant blankos prisiųsta viso $19.-35. Vardai tilps iždininkės raporte.

Chas. Ruck iš Great Kills, S. I., N. Y. prisiuntė $5.00.

J. Vilčinskas prisiuntė ant blankos aukų — $56.25.

Geo. A. Braknis iš Pontiac, Mich. prisiuntė blanką su $14.50.

Iš Seattle, Washingtono, nuo Pacifico kranto, M. Baltrušaitienė prisiuntė blanką su surinktomis aukomis, viso $29.00.

S. Kuzmickas, šenandorietis, prisiuntė blanką su $15.75 aukų.

Vienas geras parapijonas iš Chester, Pa., kuris pasirašė "Smash Hitler," prisiuntė auką — $5.00.

A. Briedienė iš Springfield, Ill., prisiuntė blanką su aukomis, viso $33.45.

Vincas Jokymas prisiuntė blanką su aukomis — $45.00.

ALDLD 20 kuopa, Binghamtone, nutarė surengti vakarienę dėlei medikalės pagalbos Sovietams ir tuom pačiu kartu paskyrė $10.00 aukų iš kuopos iždo.

Brooklyno Moterų Apšvietos Kliubas surinko $8.13.

Per A. Varaneckienę ant blankos surinktų aukų prisiųsta $19.28.

A. Kilienė iš Rumford, Maine, surinko aukas eidama per stubas, viso $21.35.

Iš Tacoma, Washington, F. Kavaliauskienė prisiuntė surinktų aukų $9.50.

Taigi, jau pradėjo ateidinėti ir blankos su aukomis. Taip gražiai ir patriotiškai dirba lietuviai dėlei šio gražaus tikslo, pagelbėti tiems, kurie savo viską aukoja, kad sumušus Hitlerį. Daugelis nukenčia nuo to karo. Mūsų visų, kurie norime matyti, kad karą laimėtų demokratiškoji pasaulio dalis, pareiga remti tą kovą, kurią dabar smarkiausiai varo Sovietų žmonės, kaip tiktai galima — o finansai surinkti eis visokiai pagalbai tiems kovotojams.

Noriu čia pastebėti, kad čia paduodamos prisiųstos aukos yra tiktai stambesnės sumos. Kur aukos surinktos ant blankų, jos smulkmeniškai, kas kiek aukavo, bus paskelbta iždininkės raporte.

Pereitą kartą, per klaidą, buvo paskelbta, kad M. Ragauskas prisiuntė $14.05 surinktų aukų. Tai buvo klaida. Tuos pinigus buvo prisiuntęs J. Bimba iš Patersono. Labai atsiprašome.

Lietuvių Komitetas Medikalei Pagalbai,
46 Ten Eyck Street,
Brooklyn, N. Y.

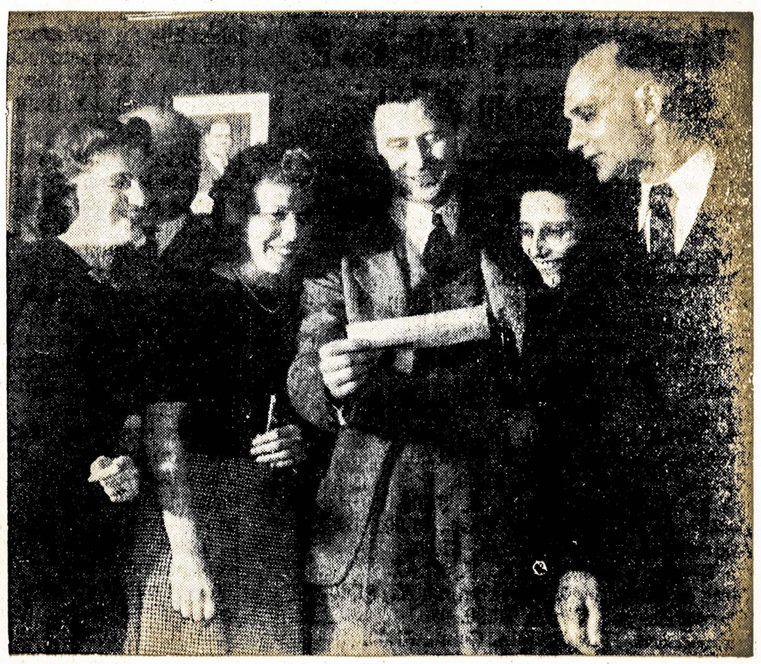

Centre stovi su čekiu rankoje Paul Mucha. Čekis vertėje $2,015.53 išmokėtas šitam nariui sulyg valdžios įsakymu; tai alga, išmokėta už tą laiką, per kurį Mucha nedirbo — buvo išvarytas iš darbo už priklausymą hotelių ir restoranų tarnautojų unijai (ADF). Algą jam išmokėjo turčių kliubas, besivadinąs "Colony Club."

Įspūdžiai iš "Laisvės" Koncerto

Trumpai prisiminus šių metų praėjusį "Laisvės" koncertą, tai pirmas numeris, Aido Choras, gerai atsižymėjo, gerai dainavo, o ypatingai jaukų įspūdį darė uniformuotas aidiečių merginų apsirėdymas, visos atrodė kaip viena.

Biruta Ramoškaitė dar jauna dainininkė, bet jau pasiekusi profesijonalės dainininkės laipsnį. Ateityje Ramoškaitė galės pasiekti aukštą laipsnį amerikoniškoje meno dirvoje.

Vasiliauskas gražiai dainuoja. Jo balsą myli klausytis netik Brooklyno, New Yorko ir apylinkės lietuviai. Bet man teko pereitą vasarą aplankyt 5 valstijas, ir visur jo balso klausosi, kuris girdimas oro bangomis per radio stotį NBC, iš Boston, Mass.

Atėjus eilei profesoriui V. Bacevičiui, dar jam nepradėjus skambinti—publika pasitiko griausmingu delnų plojimu.

Toliau seka kiti artistai, ir visi palieka publikoj nepamirštamą, malonų įspūdį.

Žodžiu sakant, visi artistai savo roles atliko puikiai. Dalyvius užganėdino.

Teko koncerte matyti priešingų srovių žmonių dalyvaujan mūsų koncerte. Mūsų judėjimo priešams nervus gadino puikus koncerto programas—paruošta didelė, gražiai techniškai apdirbta, ir gana storoka knygelė, kurioje randasi šimtai Brooklyno ir apylinkės biznierių skelbimų. Kitas akstinas tiems žmonėms—surinkimas trijų šimtų dolerių aukų Sovietų Sąjungos kariams medikalei pagalbai. O daugiausia juos nervavo, tai su kaupu prisipildžiusi Labor Lyceum svetainė publikos!

Kadangi prohitlerinė lietuviška spauda skleidžia, kad lietuvių progresyvis judėjimas neturi simpatijos lietuviškose masėse, — dabar ji turėjo dar kartą progą persitikrinti.

Pasisveikinau su daugeliu jaunuolių, kurie keli metai atgal buvo dar vaikais. Dabar gi jau kai kurie vedę vyrai; kiti perstato ir savo žmonas. Pavyzdžiui: Medelis iš New Haven, Conn., Mary Brown, buvusi brooklynietė, nuo jaunystės dalyvavo Aido Chore—dabar vedusi.

Pasikalbėjus su Kupsčiu ir kitais bostoniečiais, dalyvavusiais koncerte, man prisiminė, kada buvau Mass. valstijoj ir ten teko kalbėtis su daugeliu veikėjų ir tada pamačiau lietuvių visuomeniškas įstaigas.

Mes tuomet kalbėjomės, kaip daug lietuvių įstaigų sunyko. Viena iš tokių, tai Brockton Progress Shoe Co., kurios ir aš buvau dalininku; Bagočius buvo prezidentu. Taigi dabar Mass. ir apylinkės valstijos lietuviai pilna burna šneka, kad ponas Bagočius dabar yra prezidentu Susivienijimo Liet. Amerikoje, tad Susivienijimo toks pat likimas laukia, kaip virš minėtos čeverykų kompanijos, nes, pasak bostoniečių, kur ponas Bagočius rankas prideda—ten viskas įra.

Brooklynietis.

Baltimore, Md.

Vieša Padėka

Ačiu jums, draugai ir draugės ir jaunuoliai, už suteiktą paskutinį patarnavimą mano moters Domicelės Meškienės laidotuvėse.

Taipgi ačiu draugijoms ir pavieniams draugams už suteikimą gražių gėlių prie mano moters karsto. Taipgi ačiu už kitokią pagalbą: draugų Jekevičių šeimynai, kurie davė tris sykius kraujo dėl mano moters jai dar būnant ligoninėje ir draugams Pivariunams, kurie daug patarnavo jai dar sergant ligoninėje. Ačiu visiems giminėms ir pažįstamiems.

S. Meškis.

LITERATŪRA ir MENAS

Laiškas Svarbiu Reikalu į Draugus, į Vienetus ir Organizacijas

Nėra reikalo jums aiškinti Lietuvių Meno Sąjungos reikšmę ir rolę mūsų judėjime. Visi žinome, kad Lietuvių Meno Sąjunga yra vienatinė organizacija ne tik tarpe progresyvių, bet visų Amerikos lietuvių, kuri gamina, išleidžia mūsų teatrui veikalus ir koncertams dainas, operetes.

Štai šių metų leidiniai: Operetė "Apsigavo" — 62 puslapių brošiura. Komedija "Atvažiavo Su Kraičiu" — 32 puslapių. Operetė "Kada Kaimas Nemiega" — taip pat didelis veikalas. Bet veikalų išleidimas nėra viskas. Su šiomis operetėmis yra išleista virš keturiasdešimts (40) dainų. Tai reiškia kaip ir kitų dviejų veikalų išleidimas. Prie to, išleista keletas mažesnių leidinių. Ruošiama kiti nauji leidiniai. Vienas iš naujų bus dainų rinkinys jaunamečiams, taikomas vaikų mokyklėlėms.

Tačiaus apie šį kultūrinį Lietuvių Meno Sąjungos darbą mažiausia galvoja mūsų veikėjai ir organizacijos. Mažiausia jam finansinės paramos duoda organizacijos. Mažai kas pagalvoja, kad Meno Sąjunga *mažiausiai gali parduoti savo veikalų.* Jos leidiniai galima išleisti *tik aukomis* remiantis.

Skaitymo brošiurą, veikalą turi pirkti kiekvienas, kuris nori žinoti, kas tame veikale parašyta. Apysaką turi skaityti taip pat kiekvienas. Gi scenos veikalą perka tik vaidintojai. Grupė vaidintojų scenos veikalo turinį perduoda tūkstančiams žiūrovų-klausovų. Todėl scenos veikalai niekuomet neapsimoka savo išlaidas. Na, o veikalų reikia, vaidinimų reikia, dainų reikia.

Antra Lietuvių Meno Sąjungos problema yra organizacinė. Kai kuriose didelėse kolonijose neveikia chorai nei kitos meno organizacijos. Reikia pasiųsti organizatoriai, reikia parūpinti ir kitokios medžiagos, kad padėjus ir pagerinus mūsų meno-kultūros veiklą. O Lietuvių Meno Sąjungos iždas, išleidus minėtus veikalus, jau ne tik kad išsisėmė, bet ir nedatekliuis yra.

Todėl šiuo laišku LMS Centro Komitetas pasako padėtį ir kreipiasi į mūsų veikėjus, į mūsų kuopas, į organizacijas finansinės paramos. Šiai finansinei paramai mes siūlome naudoti sekamus būdus.

Organizacijos, ėmusios veikalus iš LMS, greitai gali užsimokėti bilas; kuopos, organizacijos gali įstoti į Lietuvių Meno Sąjungą, užsimokėdamos po $3.00 arba $5.00 už 1941 arba 1942 metus. Vaidinimuose, koncertuose parinkti aukų Meno Sąjungai. LMS vienetai turėtų suruošti bent vieną parengimą į metus LMS veikalų leidimo naudai. Taip pat pavieniai gali įstoti į LMS už $1.00 arba daugiau į metus.

Mes prašome veikėjų ir organizacijų kreipti domės į LMS reikalus. LMS reikalai nėra tik kelių žmonių, šioje organizacijoj veikiančių, dalykas. LMS veikla yra viso mūsų judėjimo reikalas. Visi juo turime domėtis.

V. Bovinas, LMS Sekr.

Hollywood (filmų) žymieji artistai, stoją už teikimą juo didesnės paramos Sovietų Sąjungos žmonėms, kovojantiems prieš hitlerizmą. Iš kairės į dešinę: Mischa Auer, Prince Čerkaski, Edward G. Robinson, Vera De Villiers ir Ronald Colman.

LIAUDIES DAINIUS

Senelis su pūkuota lapine kepure ant galvos, kazachiškame audekliniame bešmete. Tamsiam, plačiais žandais veide su smulkiais žilais antakiais, griežtos akys. Tokį visi pažįsta Džambulą iš portretų, taip jis atrodo ir gyvenime.

Jis mažai tešneka. Senatviškai lėtas ir nejudrus. Klauso labai ramiai ir sunku iš veido išraiškos spręsti, ką jis galvoja. Atrodo, negalima to žmogaus nei nustebinti, nei nudžiuginti, nei išgąsdinti.

Bet jis paima savo dvistyginę dombrą — senąją ir ištikimą savo gyvenimo draugę. Keletas įžengiamųjų akordų, sujaudinta, tystanti gaida. Senio akys sužiba jaunystės ugnimi, veidas tampa nepaprastai judrus ir raiškingas.

Susitiko su garsiausiu tada Kazachstano dainium Siujumbaju. Tas pamatė nepaprastą Džambulo talentą ir išmokė jį sunkaus improvizacijos meno. Iš pradžių jaunasis Džambulas dainuodavo tik liaudies padavimus ir savo mokytojo dainas, bet, įgijęs daugiau patyrimo, jis vėliau iš karto stojo į varžybas su geriausiais savo laikų dainiais ir nustelbė juos.

Dešimtis metų vaikščiojo Džambulas su dombra per begalines Kazachijos stepes. Kur tik gyvena kazachai, atsilankydavo ten ir jis.

Pats būdamas skurdo sūnus, jis prisiekė dainuoti tik tiesą. O tiesa buvo karti, ir dainos išeidavo liūdnos, graudžios.

Džambulas dainuodavo apie senovės didvyrių nuotykius, išgarsindavo kovotojų už laisvę narsius žygius. Jis šaukdavo liaudį kovon su pavergėjais, sukurdavo piktų satyrų prieš turčius. Jį mėgino papirkti, jam grasindavo, iš jo tyčiojosi, bet Džambulas dainavo.

Štai, suūžė audra. Rusijos proletariatas, Lenino ir Stalino vadovaujamas, sugriovė seną santvarką ir ėmė statyti naują socialistinę visuomenę.

Džambulas kuria; jis dainuoja. Jo klausosi moterys ir vyrai, seneliai ir vaikai.

Džambulas — akinas, tai yra dainius improvizatorius. Džambulas—taip pat ir žiršis, tai yra dainius pasakotojas.

Akinai visur lydi kazachų liaudį. Darbe ir poilsio metu, per šventes ir sielvarto valandą — jie visur kuria naujas dainas ir čia pat dainuoja. Žodine kūryba akinai išsaugo savo drąsios ir narsios liaudies istoriją. Džambulas yra visų akinų vadas, kiekvienas jų jaučiasi laimingas, galėdamas vadintis Džambulo mokiniu.

Trumpoje savo biografijoje Džambulas pasakoja:

"Arti Džambulo kalno, siaučiant sniego pūgai, gimiau aš, ir praminė mane senoviniu Džambulo kalno vardu. Tai įvyko 1846 m. vasario mėn."

Gyvas, nenuolankus berniukas, Džambulas nepanoro eiti savo tėvo — beturčio klajoklio skerdžiaus — pėdomis. Keturiolikos metų amžiaus berniukas — jis išėjo iš namų ir ėmė klajoti su dombra po svetimus aūlus ir stovyklas.

Atėmusi su rusų proletariato pagalba žemes iš savo ponų ir kunigaikščių, Kazachstano liaudis pati pradėjo naudotis savo darbo vaisiais. Kazachai tapo sėsliais. Tarybų vyriausybė steigė mokyklas ir ligonines. Moterys, kurios anksčiau nedrįsdavo sėsti šalia vyro, renkamos į valdžios organus.

"Aplink mane užvirė gyvenimas," — kalbėjo senas dainius, — "kurį aš buvau apdainavęs, kaip auksinį sapną, savo geriausiose dainose."

Džambulas, kuris dėl ligos ir senatvės jau buvo užmetęs savo dombrą, vėl paima ją į rankas ir apdainuoja naująjį gyvenimą.

Jis pirmas savo aūle (kaime) stojo į kolektyvinį ūkį, jis tapo liepsningu agitatorium visa ko naujo, ką atnešė socialistinė revoliucija.

Jo dainos skamba dabar visomis kalbomis, nors kuria jis kazachiškai. Jo dainos verčiamos į dešimtis kitų kalbų. Jos spausdinamos laikraščiuose ir žurnaluose, išleidžiamos atskirose knygose.

1936 metais Maskvoj įvyko kazachų meno dekada. Džambulas buvo geriausių savo respublikos meno meisterių tarpe. Čia jis susitiko su Stalinu. Tas susitikimas ir vėlesnė kelionė į Gruziją įkvėpė dainiui naujų jėgų.

Staliną dainius vadina visų tautybių džiaugsmo šaltiniu, Stalinui jis pašvenčia geriausius savo kūrinius. Džambulas kviečia visus poetus pašvęsti savo kūrybą "erelių ereliui — kurio verdanti mintis gilesnė už visus vandenynus, kurio galinga valia galingesnė už audras, kurio kurianti jėga aukštesnė už bahius — milžinus, kurio skambantis vardas — amžių turtas."

Džambulas aktyviai dalyvauja visuomeniniame gyvenime: jis Kazachijos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas, jis visada su liaudimi ir apie jį visada liaudis.

Vyriausybė Džambulą tris kartus apdovanojo Sąjungos ordenais, jo vardu pavadintas vienas Kazachstano miestų. Dabar Džambulas Džiabajevas — staliniškos premijos laureatas.

K.

BEREIKALINGAS GRAŽINIMAS

(*Dar prie "Neturtas—Ne Yda" vaidinimo*)

Rašančiam šias pastabas pjesę "Neturtas — Ne Yda" teko matyt net du sykiu. Pirmu sykiu mačiau ją vaidinant 1908 m. Vaidino latviai, Liepojoj, Latvijoje. Antru syk mačiau lietuviškoje scenoje 1941 m. spalių 12 d., Brooklyne, N. Y.

Latviai ją vaidino taip, kaip parašyta, o mūsiškiai — "padailino."

Apie šį Brooklyno teatralų Ostrovskiui prilipdytą "dvylekį" čionai ir pakalbėsime.

Pereitam "Lit. ir Menas" skyriuj minėjau, kad Ostrovskis ton pjesėn yra įpynęs kelioliką dainuškų, parašytų rusų liaudies stilium ir rusų folkloro dvasioje. Taipgi žymėjau, kad mūsoji režisūra Ostrovskio duotas personažams dainas išmetė, o įbruko jų lūposna savas, skoningesnes.

Paimsime čionai bent keletą dainuškėlių iš pjesės ir palyginsime jas su mūsiškės režisūros duotomis "substitutėmis."

Personažas Mitė pjesės tekste dainuoja rusų liaudies dainuškėlę "Jos gražumo gražumėlio neistengsi aprašyt," o vaidinime — girdime "Širdis surakinta" (A. Aleksio) ir "Tylumą" (St. Šimkaus).

Originale personažas Guslinas, beturtis jaunuolis, dainuoja savo draugo Mitės "sudėtą" sekamą aimanos kupiną dainelę:

"Nėra daikto aršesnio
Už našlaičio dalią, —
Aršiau skurdo purvino,
Sunkiau už nevalią!

"Jaunumė nedžiugina,
Grožė nebemiela.
Ne mergelė — rūpesčiai
Galvelę šukuoja."

Šiąja dainuškėle autorius leidžia personažams Mitei ir Guslinui (beturčių luomo jaunuoliams) pasireikšti, pasiguosti savo skurdžia socialine padėtimi ir paaimanuoti. Bet režisūra tą aimaną nukerta, įspraudžia jų lūposna visai ką kitą.

Personažas Ruzliuliajevas turi dainuoti smagiąją rusų liaudies dainušką "Ū! Kaip gusaro nemylėti!"; bet mūsų režisūra autoriui giliuoti neduoda — sudainuojama sušaržuotoje formoje "Kareivėliai," lietuviško padaro dainelė.

Ir taip per visą veikalą tik ir skamba lietuviškos dainos, lietuvių kompozitorių muzika (St. Šimkaus, A. Kačanausko, Tallat-Kelpšos, M. Petrausko ir kitų).

"Neturtas — Ne Yda" yra grynai rusiškas veikalas, tautiškas, išgriebtas iš 19-jo šimtmečio rusų liaudies gyvenimo. Turi gilaus dramatiškumo ir gausiai tautosakos elementų. Kaip tokis, jis nereikalauja jokio taisymo bei ornamentavimo svetimos tautos plunksnomis.

Kaip ši Ostrovskio pjesė man išrodė su mūsiškais "pataisymais"?

Spektaklio dienoje aš, kaip ir daugelis kuklių teatrų lankytojų, sėdžiu salėje ir laukiu uždangos pakylant. Įteiktoj man programoj skaitau: "Viskas atsitinka Gordejaus Torcovo namuose, provincijos mieste Rusijoj, pabaigoj devynioliktojo šimtmečio."

Uždanga pakyla.

Scenoje rusiški tipai: vadinasi rusiškais vardais, dėvi rusiškus kostiumus. Bet... vis dažniau ir dažniau girdisi lietuviškos dainos, skamba lietuviškoji muzika. Jos, žinoma, gražios; gausa jų vis didėja — byra, kaip saldainiai iš bonbonjerkos... O gi, va, ir šokis prieš žiūrovų akis! Žiūriu... vieton "Kazoko" ar "Lezginkos" — St. Šimkaus "Aguonėlė." Ko gero, pamaniau, gal ir "Klumpakojį" pamatysim Ostrovskio veikale...

Šalia manęs sėdėjęs žiūrovas, — ištikrųjų ar juokaudamas — man sako:

— Tai matai, brali, senovės ruskiai neturėjo savo nė dainų, nė šokių; kaip čia parodoma, tai jie seniau dainuodavo ir šokdavo visai taip, kaip pas mus Telšiuose!

Kai baigiantis buvo uždainuota "Pakelkim mes taurę" (muzika G. Verdi), paklausiau to juokdario telšiškio: "Ar ir ši daina buvo girdima Telšiuose?" — Ne, — atsakė jis, — ši bene bus tikrai ruska...

Pagaliaus ir aš pradėjau jausti, kad "viskas dedasi" ne Rusijoj. Mat, ta nelaboji žmogaus intuicija...

P. Balsys.

LMS Chorvedžių ir Aktyvo Konferencija

Kaip žinoma, šiuo metu Jungtinėse Valstijose vieši prof. Vytautas Bacevičius. Vytautas Bacevičius yra profesorius-muzikas. Jis profesoriavo Kauno muzikos konservatorijoj. Taip pat jis yra žymiausias lietuvių pianistas ir kompozitorius.

Profesorius Bacevičius plačiai važinėjo Pietų Amerikoj ir Jungtinėse Valstijose. Čia jis jau gerai susipažino su mūsų chorais, jų muzikalumu ir darbo metodu. Todėl šia proga, dalyvaujant pačiam prof. Bacevičiui Lietuvių Meno Sąjungos Centro Komiteto posėdyje, tapo *nutarta šaukti chorvedžių ir chorų valdybų (aktyvo) konferencija-pasitarimas. Konferencija įvyks sekmadienį, gruodžio 7 d., Brooklyne, N. Y.*

Šioj konferencijoj referuos prof. Bacevičius, kaip pagerinti chorų veiklą. Tai bus platus nagrinėjimas mūsų chorų repertuaro, jų muzikalio auklėjimo, darbo metodo ir eilė kitų klausimų bus diskusuojama. Manoma, kad ši konferencija turės padėti pagrindą reformavimui mūsų chorų darbo muzikos, apšvietos ir organizacijos srityje.

Šioj konferencijoj būtinai turi dalyvauti *chorvedžiai ir choro valdybos nariai,* jei ne visi, tai bent tie, kurie kruopščiausia dalyvauja chorų veikloje. Būtinai turėtų dalyvauti ir kandidatai chorvedžiai. Tai yra, tie asmenys, kurie seniaus buvo chorvedžiais arba ateityje jais gali būt.

Kelionės lėšas turi padengti chorai. Prie šio darbo gali ir turi prisidėti ir kitų organizacijų veikėjai ir organizacijos. Taip pat šioj konferencijoj turi dalyvauti atstovybės ir iš tų kolonijų, kuriose dabar chorai neveikia.

Vienetams (chorams) yra siuntinėjama laiškai šiuo klausimu. Bet ir šį pranešimą pastebėjus jau reikia imtis ruošimosi konferencijai. Ši konferencija yra rytinių valstijų LMS chorų. Vėliaus reikės tokia konferencija šaukti ir vakarinėse valstijose.

V. Bovinas, LMS Sekr.

Wilkes-Barre, Pa.

Šis Bei Tas Iš Mūsų Miesto

Lapkričio 4-tą šioje apylinkėje demokratų partija pralaimėjo rinkimus, kad įstatyt demokratų partijos žmones tam tikrose įstaigose-ofisuose. Sakoma, kad buvo daroma visokios suktybės republikonų partijos prieš demokratus — taip jie ir laimėjo šiuose rinkimuose.

Čia nors kiek reikia prisimint apie mainų darbus. Šiuom laiku Glen Alden kompanijos mainos dirba po 3 dienas į savaitę. Kitos kompanijos dirba kiek geriau ir uždarbiai kiek geresni, kaip po Glen Alden. Čia tai jau didžiausias išnaudojimas, blogiau jau negali būt. Žmonių mainose tiek prikimšta, kad kur ir per daugelį metų kokia skylė vieta buvo nedirbama, stovėjo, ten dabar žmonės dirba net dviejomis pakaitomis, padarydami po porą dolerių į dieną. Pirmiau tokiuose darbuose mokėjo nuo dienų, o dabar, ypatingai po Glen Alden, nuo dienų darbas veik visiškai panaikintas. Visas darbas yra ant kontrakto. Kiek padarysi, tiek turėsi, o per tokį daugumą žmonių negalima karų gaut, o daugiausia tokiose vietose, kur daug akmenų randasi. Ten ir tų karų mažai gaunama. Kur anglis čystesnė, geresnė, ten ir karų daugiau gaunama.

Tokiu būdu labai daug žmonių taip ir vargsta, uždirbdami 2—3 dolerius į dieną, nes daugelyj vietų dviese dirbant, gaunama vos du karu į dieną, o kaip kada 3 karus, tai jau gerai, o mokestis už tą karą vos du doleriai su centais.

Dabar kaip dirba 3 dienas į savaitę, yra labai sunku dėl daugumos darbininkų pragyventi. O kad pagerint tokią padėtį, nieks nesirūpina.

Lokalų viršininkai visai tuom nesirūpina, nes jie turi arba vidutinius darbus ant kontrakto, arba dirba nuo dienų. Kitų uždarbiais jiems neprisieina rūpintis.

Daug būtų galima prirašyti apie visokias neteisybes, kokias reikia mainose nukęsti, bet lai pasilieka dėl kito sykio. Bus kada apie tai parašyta daugiau.

Kaip jau daugeliui yra žinoma šioje apylinkėje, kad čia gyvuoja darbininkiškas Lyros Choras. Šiam chore yra vietos lietuvių jaunimui prigulėt, taipgi ir suaugusiems. Ar nebūtų geriau praleisti vakarą choro pamokose, negu kur kitur? Dabar, orui atvėsus, daugumas galėtų dalyvauti. Choras jau mokinasi operetę ir daug naujų dainų.

Choro pamokos būna penktadienio vakarais, LPK svetainėje, 325 E. Market St. Jaunimas ir suaugę kviečiami prisirašyt prie Lyros Choro.

Wilkesbarrietis.

Du Nauji Amerikos Kariniai Didlaiviai

Providence, R. I. — Per tris mėnesius nuo šiol bus nuleisti į vandenį du nauji baigiami statyt Amerikos karo laivai "Indiana" ir "Alabama," po 35,000 tonų vienas ir kitas, kaip pranešė šios šalies laivyno ministeris Fr. Knox pasikalbėjime su laikraštininkais.

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų

Vienaaukštė Amerika

Rašo I. Ilfas ir E. Petrovas

9 — 16 — 41 — — 52

(Tąsa)

Tai buvo laisvas menininkas, vienintėlis Fordo įmonėj žmogus, kuris neturėjo jokio ryšio su technika, kažkoks Niurenbergo meisterzingeris, mylįs laisvę dažymo cecho meisteris. Tikriausiai, Fordo laboratorijos nustatė, jog perbraukti juostelę tokiu viduramžių būdu — visų naudingiausia.

Sugaudė skambutis, konvejeris sustojo, ir į pastatą įvažiavo maži automobilių traukiniai su pusryčiais darbininkams. Nenusiplovę rankų, darbininkai priėjo prie vagonėlių, pirko sandwich, pamidorų sunką, apelsinus — ir sėdosi ant grindų.

—Serai, — tarė staiga pagyvėjęs misteris Adamsas, — ar žinote, kodėl pas misterį Fordą darbininkai pusryčiauja ant cementinių grindų? Tai labai, labai įdomu, serai. Misteriui Fordui visvien, kaip pusryčiaus jo darbininkai. Jis žino, jog konvejeris vistiek privers jį atlikti savo darbą, nepaisant kur jis valgo — ant grindų, prie stalo ar net visai nieko nevalgo. Štai, pavyzdžiui, paimkite "General Electric." Būtų kvaila manyti, serai, jog "General Electric" administracija darbininkus myli labiau, kaip misteris Fordas. Gali būti, net mažiau. O tuo tarpu tenai puikios darbininkų valgyklos. Dalykas tas, serai, kad ten dirba kvalifikuoti darbininkai ir su jais reikia skaitytis, jei gali nueiti į kitą įmonę. Tai grynai amerikietiškas bruožas, serai. Nedaryti nieko nereikalinga. Neabejokite, kad misteris Fordas laiko save darbininkų draugu. Bet jis jiems neišleis nė vienos nereikalingos kapeikos.

Mums pasiūlė sėsti į tik ką iš konvejerio išėjusią mašiną. Kiekviena mašina specialiame įmonės kelyje apvažiuoja du tris bandomuosius ratus. Taip sakant, tai labai blogo kelio pavyzdys. Galima apvažiuoti visas Jungtines Valstybes ir tokio nerasti. Apskritai, kelias buvo jau ne toks blogas. Keletas tikslių duobių, nedidelė, net simpatinga balutė — štai ir visa, nieko baisaus.

Ir automobilis, pagamintas mums beregint rankomis darbininkų, neturinčių jokios profesijos, parodė puikiausias savybes. Penkiasdešimt penkių mylių greičiu jis darė stalgius pasukimus, puikiai išlaikė atsparumą, trečiame greityje ėjo ne smarkiau kaip penkias mylias per valandą ir taip minkštai peršokdavo duobes, lyg jų visai ir nebūtų.

— Taip, taip, taip! — linksmai šnekėjo Adamsas. — Misteris Fordas moka daryti automobilius. Ne, ne, serai, o, ne! Jūs net nesuprantate, koks čia įvyko progresas. Trisdešimt penktųjų metų "Fordas" geresnis, kaip dvidešimt aštuntų metų "Cadillac." Pigiosios klasės mašina per septynerius metus pasidarė pigesnė už aukštosios klasės mašiną. Štai, štai, prašau! Užrašykite į savo knygutes, misteri Ilfai ir misteri Petrovai, jei jūs norite žinoti, kas yra Amerika.

Čia tekėjo ne tik dalys, susijungdamos į automobilį, ne tik automobiliai tekėjo iš įmonės vartų nepertraukiamomis eilėmis, bet ir pati įmonė nepaliaujamai keitėsi, tobulėjo papildydama savo įtaisymus.

Liejykloje draugas Groznyj staiga džiaugsmingai nusikeikė. Jis čia nebuvo tik dvi savaites ir per šį laiką ceche įvyko labai rimti ir svarbūs pasikeitimai. Draugas Groznyj stovėjo viduryje cecho ir, ugnies tvyksčiojimų apšviestame jo veide, atsispindėjo toks pasigėrėjimas, jog pilnai jį įvertinti ir suprasti, žinoma, galėjo tik inžinierius, tiesiog inžinierius, o ne žmogaus sielų inžinierius.

Pilkai gelsva diena pasikeitė įtodai gelsvomis sutemomis. Kai mes ėjome iš įmonės, kieme jau stovėjo didžiulis išrikiuotų naujų automobilių keturkampis ir tarp jų, kažkur centre, mes pastebėjom ryškiai oranžinį taksi, dar neseniai ėjusį konvejeriu.

Mičigan - avenue kirpykloje, kur mes kirpomės, vienas meisteris buvo serbas, kitas — ispanas, trečias — slovakas, o ketvirtas — žydas, gimęs Jeruzalėje. Pietus valgėme mes lenkų restorane, kur pavadinėjo vokietė. Žmogus, kurio mes padavinėjo vokietė. Žmogus, kurio mes liškai. Tat buvo graikas, čionai neseniai atvykęs, stačiai velnio pragaran iš Peleponeso pusiasalio. Jis turėjo sielvartingas juodas ištremto filosofo akis. Kinematografe mes staiga išgirdome garsiai tamsoje pasakytus žodžius: "Mania, aš gi tau sakiau, kad nereikėjo į šį pikčerį eiti."

— Štai, štai, misteriai, — kalbėjo Adamsas, — jūs esate pačioje tikriausioje Amerikoje.

Iš ryto mes nuėjome pas misterį Sorenseną, visų Fordo įmonių, išmėtytų po pasaulį, direktorių.

Mes perėjome salę, ant kurios švarių parketo grindų buvo išdėstytos standartiško automobilio detalės ir tiesiog su paltais ir skrybėlėmis mes buvome nuvesti į stiklinį direktoriaus kabinetą. Čia buvo didelis rašomasis statlas, ant kurio nebuvo nė vieno popiergalio, buvo tik vienas telefonas ir stalo kalendorius.

(Bus daugiau)

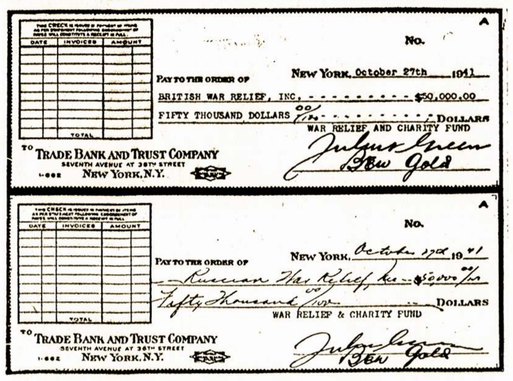

Šitie du čekiai, kiekvienas po $50,000, yra aukos, Anglijos ir Sovietų kovotojams nuo kailiasuvių unijos CIO.

Bostono ir Apylinkės Žinios

PARENGIMAI IR VEIKLOS KALENDORIUS

Atydai Mass. Pažangiųjų Lietuvių Tarybos Skyriams

Gruodžio 7 dieną, šių metų, įvyks P.L.T. metinė konferencija, 2 Atlantic St., So. Bostone. Skyriai, draugijos ir veikėjai priklausantieji prie P.L.T., nepamirškite pasižymėti tą dieną ant savo kalendoriaus, kad išrinkę prisiųstumėt delegatus į konferenciją. Sekretorius B. F. Kubilius kolonijų veikėjus paragins laiškais.

Tą pačią dieną vakare įvyks prakalbos su gražia koncertine programa, So. Bostono Municipal svetainėj, rengiamos Medikalės Pagelbos Sovietų Sąjungai Komiteto. Kalbės R. Mizara ir žymus narys Amerikos nacionalio komiteto. Vardą pranešime vėliau. Dainuos A. Vasiliauskas ir kiti.

Cambridge, Mass. Lapkričio 30 dieną po pietų, Cambridgiaus Lietuvių Moterų Kliubas rengia vieną iš žymiausių koncertų Cambridgiaus lietuvių istorijoj. Koncertas įvyks Roberts School Auditorijoj, kuri yra viena iš naujausių svetainių Cambridgiuje, talpinanti savyje 800 žmonių. Programą pildys žymiausias lietuvis dainininkas Amerikoje A. Vasiliauskas, taipgi visiems žinoma ir visų mylima Harmonijos Grupė, na, ir, žinoma, kvietkuoti jaunikaičiai, Dzūkas, Žemaitis ir Zanavykas. Prie tų, žinoma, rengėjos dar turės ir daugiau talentų, kurie atsilankiusią publiką nę tik patenkins, bet ir sužavės.

Tad į šį koncertą yra kviečiami ne tik Cambridgiaus lietuviai, bet ir Brightono, Somervilio, Arlingtono ir, žodžiu, visos Bostono apylinkės, nes vietos užteks visiems. Roberts School Auditorija randasi ant kampo Harvard ir Windsor gatvių, visai palei Cambridgiaus Lietuvių Piliečių Kliubą.

Kalbant apie Cambridgių, turiu prisiminti, kad Cambridgiaus Lietuvių Piliečių Kliubas pradėjo darbą statyti savo nuosavą namą, ant Main gatvės, palei Central Square. Šis kliubas gyvuoja vos penketą metų, bet per tą trumpą laiką padarė stebėtinai gražų progresą ir labai pavyzdingai veikia po gabia prez. J. Belecko vadovybe. Taipgi F. Ramon, kliubo gaspadorius, nors yra įgudęs senas politikierius, bet būdamas gaspadorium, priverstas politiką užmiršti, susitaiko su visais ir labai pasekmingai gaspadoriauja.

-:- -:- -:-

Šį mėnesį Bostone įvyksta keletas didelių amerikinių, masinių susirinkimų, pagelbai Sovietų Sąjungos, kuriuose kalbės visa eilė nacionaliai žymių amerikonų, kaip tai: senatorius Pepper, prof. W. A. Agar, Mass. ex-gubernatorius A. Fuller ir kiti. Vietas ir datas tėmykite prof. B. F. Kubiliaus pranešime "Laisvėje." Pageidaujama, kad ir lietuviai šiuose susirinkimuose skaitlingai dalyvautų.

-:- -:- -:-

Į Mass. Lietuvių Medikalės Pagelbos skyrių įplaukė sekamos aukos: Worcesteryj laike vakarienės surinktų aukų gauta $443.65. Iš Montello, K. Baniulis pridavė $104.27. Lawrence per D. Sukacką ir S. Penkauską prakalbose surinktų aukų prisiuntė $47.07. Lawrenco aukotojų vardus, tikiu, lawrenciečiai gal "Laisvėje" jau paskelbė (aš nepatėmijau), tad aš praleidžiu. Draugas K. P. aukavo $5.00. Lietuvių Hairdressers Associacija aukavo iš iždo $15.00. Stoughtono prakalbos davė pelno $34.85. M. Broktonietė per Stygienę $5.00. Visiems labai daug ačiu.

Fin. Sekr. **S. Zavis.**

Hillside, N. J.

Lapkričio 8 d. buvo suruošta surpryzo pramogėlė dėl draugų Jokubo ir Bronislavos Bilinskų jų 15 metų ženybinio gyvenimi proga. Pramogėlė įvyko jų pačių namuose 207 Silver Ave. Svečių dalyvavo apie 70. Laike skanios vakarienės keletas iš dalyvių sakė trumpas prakalbėles, linkėdami jubilėjantams viso labo jų gyvenime ir laimingai sulaukti ilgo amžiaus.

Svotas buvo J. Bauba, ir svočia H. Kudirkienė su skaniu tortu. O gaspadinės buvo pirmos klasės. Todėl ir valgiai buvo pagaminti skaniai. Gaspadinių vardai: U. Januzienė, J. Urbonienė, Vik. Kisavičienė, V. Raudonienė. O svečius vaišino prie baro tai draugas G. Kudirka. Aš turiu padėkavoti draugui G. Kudirkai, kad mane užkvietė atvažiuoti ant šitos parės. Ir aš po skanios vakarienės pradėjau savo programą, kad gauti "Laisvei" naujų skaitytojų. Ir mano programa buvo ilga—ligi pirmai valandai ryto, pakol gavau 4 naujus "Laisvės" skaitytojus; 3 buvo iš Hillsidės, o vienas iš Metuchen, N. J., su draugu J. Ziziu buvo atvažiavęs.

Labai ačiu draugam Bilinskam, kad mane užkvietėt atvažiuoti ateinantį šeštadienio vakarą užbaigti tą parę. Tai, kad žinočiau, kad gausiu nors 2 naujus skaitytojus, tai ir sirgdamas atvažiuočiau. Ir aš nuo savęs draugams Jokubui ir Bronislavai Bilinskams linkiu linksmo ir ilgo gyvenimo.

A. Stripeika.

LIETU VIŠKA
UŽEIGA
Rheingold extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
VYNŲ ir DEGTINĖS
Importuotų ir Vietinių
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Joseph Zeidat, Sav.
411 Grand St., Brooklyn

Pirmą Sykį Newarke!
Nauja Sovietinė Muzikališka Komedija
"Volga--Volga"
Taipgi: "Stalin Speaks" on "scorched earth policy"
Nuo 12:45 val. dienos iki vidurnakčio
LITTLE THEATRE 562 Broad St., Newark, N. J.

Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
kampas Inman Street
Arti Central Skvėro
CAMBRIDGE, MASS.
Tel.. TRObridge 6330
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

Office Phone EVergreen 4-6971
Inside Phone EVergreen 4-6485
FLUSHING
RUSSIAN & TURKISH BATHS, Inc.
29-31 MORRELL STREET BROOKLYN, N. Y
Open Day and Night
Managed by
RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop Sleeping Accomodations.
Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.
SPECIAL RATES PER WEEK
LADIES' DAYS
Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents
GENTS' DAYS
Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.

"LAISVĖS" KONFERENCIJA ir BANKIETAS

Visų "Laisvės" bendrovės dalininkų prašome įsitėmyti kad "Laisvės" konferencija įvyks vasario 1 d., 1942 m., prasidės 10 val. ryte, bus Grand Paradise didžiojoje salėje.

Po konferencijos bus bankietas toje pačioje vietoje.

Kiekvienas dalininkas, kiekvienas "Laisvės" rėmėjas ir patrijotas turi dalyvauti konferencijoje ir bankiete, vasario (Feb.) 1 d., Grand Paradise didžiojoje salėje, 318 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Minersville, Pa.

Lapkričio 1 dieną, kaipo nedirbamą, pasibrėžiau perbėgti per lietuvius, ypatingai per "Laisvės" skaitytojus, ir šiaip kur susitikęs lietuvį pakalbinti užsirašyti dienraštį, kaip dabar vajaus laikas, o kita, dabar svarbus momentas, kiekvienam reikia žinoti, kas dedasi plačiajam pasaulyj. Apie tai mums darbininkų dienraščiai teisingiausias žinias paduoda.

Mano manymu, be dienraščio "Laisvės," ar "Vilnies," negali būti darbininkui ramu jo grintelėj. Man taip yra. Aš taip manau ir apie kitus, kad tai brangiausias turtas darbininko turėt protą išlavintą skaitymu. Todėl aš stengiuos ir kitiems įsiūlyt užsirašyt, bet tai ne dėl mano naudos, o tik dėl pačių darbininkų.

-:- -:- -:-

Diena buvo labai prasta. Apsiniaukus ir lynojo po biskį. Man išėjus su reikalais, kaip aukščiau minėjau, ir gerokai pradėjo lyti. Tai mano pasibrėžto tikslo pasekmės buvo prastos. Dar ir tas truputį pakenkė, kad su pirma diena lapkričio atsidarė medinčių sezonas ant paukščių ir mažųjų žvėrukų. Tai daugumos namie neradau.

-:- -:- -:-

Na, bet laiką aš visgi sunaudojau kitiems geriems tikslams. Pasibrėžiau nueiti pas tuos draugus, kurių "Laisvės" prenumerata baigiasi ar jau pasibaigus. Na, ir šiaip atlankyti senus draugus, po truputį pasikalbėti apie mūsų abelną padėtį dabartiniu laiku.

Nueinu pas draugus Kubilius ir ant nelaimės, šią šeimą randu labai kritikiškoj padėtyj.

Moteris dar nelabai sveikuoja nuo pereitų metų sunkios ligos. O jos vyras Jurgis Kubilius jau 20-ta savaitė guli ligoninėj. Anglies kasykloj sužeidė jam koją ir nuo to gavo kraujo užnuodijimą. Ji pati verkdama skundžiasi, kad nuo pernykštės ligos nėra pilnai sveika, širdis silpna, ir vienų viena stuboj, niekas jos neaplanko, nieks nesuramina. Vaikai išvažinėję, kur toli gyvena, negali parvažiuoti, nes darbas ir gyvenimas neleidžia. Sako, dar dieną šiaip taip, bet naktį, tai visai neramu. Jo taip pat ligoninėj niekas neaplanko. Rodos, jis pirmiau turėjo draugų, bet dabar ligoj visi apleido! Toks nusiskundimas labai nejaukus.

Buvusiems seniems draugams vertėtų aplankyti savo draugą, nes sergančiam labai nesmagu, kaip niekas neaplanko. Jis guli Pottsville, Pa., senojoj ligoninėj, ant trečio aukšto. Lankymo valandos: nuo 1:30 val. po pietų iki 3. Ir vakare nuo 7 iki 9 valandos.

Bloga, kad draugai atšala.

Mano žodis linkui to. Aš visuomet rašydamas mūsų dienraščiams primenu mūsų organizacijų draugams, kad susirinkimuos dalyvautų visi. Taip pat raginu užsirašyti ir skaityti savo dienraščius, tuomet tvirtės mūsų draugiškumas ir mes žinosim apie vienas kito nelaimes, galėsim nelaimėje aplankyti ir suraminti. Dabar apsileidimas tik dėl to įvyksta, kad mes nepildom tų dviejų uždavinių.

Draugai Kubiliai yra ALDLD nariai ir "Laisvės" skaitytojai, bet susirinkimuose nemačiau niekad dalyvaujant, nors ir būna susirinkimai paskelbta "Laisvėj." Ot, ir šitas nuotikis, jų nelaimė, man nebuvo žinomas per tokį ilgą laiką. Kaip aš negyvenu pačioj Minersvillėj, todėl ir "Laisvėj" nepaskelbiau.

Draugė Kubilienė primena, kad jos žmogus pirmiau turėjo daug draugų. Matomai, pirmiau vadinosi draugais prigulinti pašelpinėse draugystėse. Tai jie nebuvo idėjos draugai, bet finansinės saugumos draugai, todėl greitai atlankydavo. Ir jiem netaip buvo svarbu nelaimei patikto draugiškumas, kaip saugojimas finansinio draugijos skyriaus.

O pas idėjos draugus draugiškumas skirtingas. Jis niekad neatšala. Jį pilnai įvertini ir tobulini bendrai susirinkimuose. Prie tokio draugiškumo aš visuomet šaukiu.

J. Ramanauskas.

LIETUVIŠKA

GERIAUSIA DUONA
SCHOLES BAKING Inc.
532 Grand Street, Brooklyn
KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel. EVergreen 4-8802. Sav. V. LUKOŠEVIČIUS

LIETUVIŲ ŽINIAI

Šiuomi pranešu lietuviams, kad aš parduodu įvairų, nesugadintą sveikatai maistą ir Vitaminus, kurie privalu kiekvienam vartoti: jaunam, senam, sveikam ir ligoniui. Pas mane galite gauti tikrai gerų, nesulfuruotų, džiovintų vaisių: Deitų, Figų, Monuka Razinkų, Aprikotų, Slyvų, Pičių, Grūšių, Nektarynų ir Vyšnių. 100% tikro bičių Medaus, taipgi laikau floridos Tupėlo medų ir Cuban medų. Jeigu kurių viduriam kenkia sucivilizuotų pyragaičių, baltos duonos valgymas, — tai galite gauti geros Ruginės, Kvietinės ir Soya duonos. Wheat Germ, su Vitaminu B1 arba Wheat Germ; Oil Vitamin E. Vitamin B Complex širupas ir tabletėlės. Įvairių žolelių sutaisytų arbatų ir tabletėlių vidurių liosavimui ir šiaip arbatų: Mint Tea, Kaffir Tea ir kavos be nuodo kofino. Malt gėrimų su Vitaminais ir Mineralais, kaip tai: "CHEER" ir JOYANA kurie turi net penkius vitaminus: A 3,000, B1, 125, C 200, D 300, G, B 250 JOYANA ir "CHEER" sudarytas iš to Chocolato iš, kurio yra išimtas Theobromine. Taipgi galite gauti gerų, Naturališkų Saldainių. ENRICH tonikas, BONCQUET tabletėles kaipo kraujo stiprinimui dėl mažakraujų; KAL tabletėles nervam sustiprinti; KELP, Naturališką Jūrų žolę su 10 Mineralų, ir turi Jodinos. SORBEX tabletėlės nuo gezų, Garlic tabletėles dėl palengvinimo aukšto kraujo spaudimo; SOUPLETS viena tabletėlė tiek vertės turi kaip pusė svaro gero steiko. YOGURT, Merginoms ir Moterims gero krimo dėl veido, lipstiko ir miltelių veidui be nuodo. Kam įsipyko gerti alus, ar degtinė tie galite gauti išsigerti vaisių arba Morkų sunkos. Vitaminus ir Maistą siunčiu paštu į visus kitus miestus. Rašykite ar telefonuokite arba kreipkitės asmeniškai. Krautuvė atdara kas dieną nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakarę; sekmadieniais uždaryta. Susipažinimui siunčiu veltui literatūrą.

VITAL HEALTH FOODS
465 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EVergreen 8-9805

Kas atsineš į krautuvę išsikirpęs šį skelbimą arba prisiųs laišku gaus dovaną.

Kongresmanai 212 Balsų Prieš 194 Faktinai Panaikino Bepusiškumo Įstatymą

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Rooseveltas ir valstybės ministeris Hull laiškais atsikreipė į kongreso atstovų rūmą, kad priimtų siūlomus pataisymus bepusiškumo įstatymo. Nes jeigu jie būtų atmesti, tuomi labai džiaugtųsi naciai — tai būtų svarbus jiem laimėjimas, — rašė prezidentas.

Dalis demokratų kongresmanų iš pietinių valstijų buvo sukilę prieš tuos pasiūlymus todėl, kad prezidentas prie jų neprikergė sumanymo r e ikalaujančio uždraust streikus darbuose svarbiuose šalies gynimui.

Teigiama, kad ateinančią savaitę jau bus ginkluojami prekiniai Amerikos laivai ir už kokio mėnesio jie pradės pristatinėt karo reikmenis Anglijai ir Sovietam.

Už prezidento sumanymą balsavo 189 demokratai kongresmanai, 22 republikonai ir darbietis Vito Marcantonio. Tarp 194 balsavusių priešingai buvo 53 demokratai, 137 republikonai, vienas farmerių-darbiečių kongresmanas ir trys vadinami progresistai.

Maskvos Fronte Sovietų Padėtis Abelnai Pagerėjo, O Krime Pasunkėjo

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

riškai svarbią aukštumą.

Nuo Možaisko, 65 mylios į vakarus nuo Maskvos, iki Serpuchovo, 60 mylių į pietus nuo jos, mūšiai siaučia faktinai toje pačioje vietoje. Sovietai atmušė atgal vokiečių bandymus persigrumt per Nara upę ties Naro Fominsku, apie 40 mylių į pietų vakarus nuo Maskvos; padarė daug nuostolių vokiečiams.

Sovietų padėtis Maskvos fronte abelnai pagerėjo.

PADĖTIS KRIME PABLOGĖJO

Vokiečiai pralaužė kai kurias Kerčo apsigynimo linijas, rytiniame gale Krimo pusiausalio, bet raudonarmiečiai atmušė nacių bandymus apsupt sovietinę kariuomenę tenai. Kerčo gynime dalyvauja ir Sovietų kariniai laivai.

Vokiečiam lieka kelios mylios pasiekt Kerčą, stovintį prie keturių mylių pločio perlajos tarp Azovo ir Juodosios Jūros. Į rytus nuo tos perlajos jau Kaukazas.

Kaukazo pusėje, Taman pusiausalyje Sovietai subūrė dideles jėgas, kad užkirstų vokiečiam persikėlimą per tą jūrų siaurumą.

Naciai su orlaiviais ir tankais įnirtusiai atakuoja šiaurrytinius apsigynimus Sevastopolio miesto, laivyno stovyklos, bet jiems nepavyko pramušt sovietinės linijos. Sevastopolyj nukirsta žemyn 14 fašistų orlaivių.

VIRŠ 1,000,000 GELEŽINKELIEČIŲ ŽADA STREIKUOT

Chicago. — Geležinkelių mašinistai ir prižiūrėtojai taipgi nutarė streikuoti gruodžio pradžioj, reikalaudami daugiau algos negu skiria valdiška komisija.

Priskaitant geležinkelieičių Brolijas, gręsia daugiau kaip miliono gelžkelio darbininkų streikas.

Kuibišev, Sovietai. — Per penkių dienų kautynes srityje Tulos, 110 mylių į pietus nuo Maskvos, Raudonoji Armija taip išdaužė dvi divizijas vokiečių tankų ir šarvuotų automobilių, kad dabar iš jų likučių sudarytas tik vienas pėstininkų pulkas.

SOVIETŲ OFICIALIAI PRANEŠIMAI

(Tąsa nuo 1-mo puslapio)

įtalpos, o Baltijos Jūroje nuskandino tris nacių laivus, viso 13,000 tonų.

Lapkr. 13 d. mūsų oro jėgos sunaikino 47 vokiečių tankus, 11 mažųjų tankų ir šarvuotų automobilių, 300 trokų su pėstininkais ir karo reikmenimis, 29 kanuoles įvairaus dydžio ir apie vieną pulką pėstininkų.

Per dvi dienas sovietiniai orlaiviai Juodosios Jūros srityje sunaikino 48 priešo orlaivius, 20 trokų su pėstininkais ir karo reikmenimis, daugelį vežimų ir kelias baterijas priešlėktuvinių kanuolių.

Maskva. — Naktį iš 11 į 12 lapkričio mūsų kariuomenė narsiai kovojo visu frontu su priešais.

Maskva, lapkr. 13. — Lapkričio 12 d. Raudonoji Armija mušėsi su priešais išilgai visą frontą. Lapkričio 11 dieną sunaikinta 25 priešų lėktuvai, o mes netekome 5. Lapkričio 12 d. penki vokiečių lėktuvai numušta žemyn netoli Maskvos. Lapkričio 11 d. mūsų orlaiviai sunaikino 5 vokiečių tankus, 200 trokų su pėstininkais ir karo reikmenimis, penkias dideles kanuoles, daugiau, kaip 10 priešlėktuvinių kanuolių, 20 motorinių dviračių ir sunaikino bei išblaškė vieną pėstininkų redžimentą.

Partizanai Kalinino srityj negailestingai naikina priešus, vokiečių reikmenis. Partizanai žymiai padėjo Raudonajai Armijai toje srityje sumušti priešus.

SOVIETAI ATMETĖ JAPONIJOS PROTESTĄ

Tokio, lapkr. 14. — Pranešama, jog Sovietų Sąjunga atmetė Japonijos protestą prieš tai, kad Sovietų mina nuskandinus keleivinį japonų laivą "Kehi Maru" jūroje arti Sovietinio Sibiro.

Tokio. — Japonija šaukia armijon ir tuos, kurie dėl įvairių priežasčių buvo iki šiol paliuosuoti nuo karinės tarnybos.

LIGOS IR UTĖLĖS TARP NACIŲ

Kuibišev, Sovietai. — Iš nelaisvėn paimtų nacių pasirodo, kad tarp jų kariuomenės siaučia tifo ir gripo ligos. Daugeliui vokiečių dar trūksta žieminių drabužių. Visi suimti naciai, galima sakyt, ištisai yra apgulti utėlių.

Sovietai Iškraustė Daug Fabrikų

London. — Sovietų Sąjunga atliko pasaulyje stebūklingus žygius, kada ji galėjo iškraustyti karines ir kitas svarbias dirbtuves ir fabrikus į rytus nuo didžiosios Volgos upės. Tiesa, Sovietų Sąjunga nuo senai budavojo daug savo apsigynimo fabrikų ir dirbtuvių Uraluose ir toj srityj už Volgos, kad priešai negalėtų juos pasiekti. Bet taip pat buvo daug didelių fabrikų toj srityj, kurią okupavo naciai arba kurią gali pasiekti jų orlaiviai.

Karui prasidėjus Sovietų Sąjungos valdžia ir liaudis padarė stebūklus, kada ji galėjo perkelti milžiniškus fabrikus į saugią vietą. O kur nebuvo galima kas išvežti, tai buvo pravesta plačiai naikinimo planas. Tiesa, iš grūdų nemažai teko naciams, nes ne visi žmonės suspėjo išsikraustyti, tai jie pasiliko jų sau maistui. Dabar naciai atima tuos grūdus ir galvijus nuo žmonių.

Hitleriečiai Grumoja Badu Milionams Rusų

Berlin. — Vokiečių "Armijos Žurnalas" rašo, kad milionai rusų turės visiškai badaut nacių užimtuose plotuose; sako, tai todėl, kad jie naikino grūdus, javus ir kitus maisto produktus, kuomet naciai briovėsi į tas vietas.

Skelbkitės savo biznį dienraštyj "Laisvėje."

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

niai: **atstovų buto narių dauguma nutarė pakeisti neutraliteto įstatymą!** Nutarė ne tik ginkluoti prekybinius Amerikos laivus, bet ir leisti jiems plaukioti į k a r i a u j a n č i ų j ų valstybių vandenis. Vadinasi, prekybiniai Amerikos laivai gabens daiktus Anglijai ir kitoms kariaujančioms šalims!

Džiaugiasi demokratinis pasaulis. Liūsta hitlerininkai. Jiems šiuo balsavimu buvo užduotas beveik mirtinas smūgis!

London. — Anglijos darbiečiai vėl reikalavo antro karo fronto prieš nacius.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 141 kp. ruošia draugišką vakarėlį, lapkr. 16 d., 735 Fairmount Ave. (Rusų Name). Turėsime skanios namų pagamintos košelynos, gėrimų ir muzikantus. Kviečiame dalyvauti. (269-270)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 10 kp. susirinkimas įvyks 16 d. lapkričio, 2:30 val. po pietų, 735 Fairmount Ave. Malonėkite visi nariai skaitlingai dalyvauti. Bus svarstoma daug svarbių dalykų. — F. Balčiūnas, Sekr. (268-270)

MONTELLLO, MASS.

Žiburėlio Draugijėlės Lietuviška Mokykla prasidės lapkr. 15 d. Liet. Tautiško Namo Mokyklos Kambaryje. Pradžia 9:30 val. ryto. Duokite progą savo vaikučiams pasimokyti lietuvių kalbos gramatikos ir rašybos. Tėvai, jums niekas nekainuos leisti vaikus į šią mokyklą. Žiburėlio Komitetas nuperka knygas, paišelius ir popierą, duoda vaikučiams veltui. — A. Sauka, Ž. D. Rašt. (268-270)

WATERBURY, CONN.

ALDLD 28 kp. ruošia prakalbas, sekmadienį, 16 d. lapkr. Venta Hall, 103 Green St. Pradžia 7:30 v. v. Kalbės R. Mizara, "Laisvės" redaktorius iš Brooklyn, N. Y. Tema labai svarbi, todėl nepraleiskite progos neišgirdę prakalbų. — Kom. (268-270)

ALDLD 2-ro APSKR. NARIŲ ATYDAI

ALDLD 2-ro Apskr. Komiteto posėdis įvyks sekmadienį, lapkr. 16 d., 10 val. ryto. "Laisvės" patalpoj, 419 Lorimer Street, Brooklyne. Yra svarbu, kad nariai dalyvautų šiame posėdyje, nes turime daug dalykų aptarti. — A. Lideikienė, Sekr. (268-270)

LICENSES

WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. GB 12041 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2928 Pitkin Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
CARL ACCARDI
2928 Pitkin Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 11/90 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 81 Harrison Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
THOMAS MESSINA
81 Harrison Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License Nos. EB 2071 and EB 2072 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 90-98 Flatbush Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
STATE BOWLING & BILLIARD ACADEMY, INC.
90-98 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 7796 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 216-218 Crescent St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HENRY LOHMANN
HERBERT FINDEISEN
216-218 Crescent St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. C 256 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 453 Dahill Rd., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MEYER LOPATOW
453 Dahill Rd., Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

SANDĖLIS VISOKIŲ
ŠAKNŲ IR ŽOLIŲ
Kadangi uogos, Liepos žiedai, pelunas, alerų šaknys, ramunėliai, apvyniai, gumbažolės, trukžolės, valerijonai galima gauti ant svarų po 70c svaras, arba bile kokių 6 svarai už $3.30.
Taipgi aš turiu visokių sutaisytų žolių pakeliuose su angliškais ir lietuviškais užvadinimais, kam jos naudingos ir kaip vartoti.

Nervų arbata	85c
Vidurių reguliatorius	60c
Dusulio arbata	60c
Kokliušo arbata	60c
Ramatų žolės	60c
Trajankos 60c arba 3 pk.	$1.50.

Žolių knygelė aprašo visokias žoles ir šaknis—25c. Mikaldos pranašystės—25c. Sapnų knygelė, atmena gerai sapnus su kazyrų nukėlimais ir planetų atspėjimais 35c.
Lengvas būdas išmokti angliškos kalbos be kito pagelbos 35c.
M. ZUKAITIS
334 Dean Street
SPENCERPORT, N. Y.

TILŽĖS SPAUDIMO

Aukso Altoriukas, paprastu apdaru	50c
Ta pati knyga, Celuliodas gražiu apdaru su antspaudais	$1.60
Vainikėlis, jaunuomenės maldų knygelė	35c
Ta pati knyga, minkštais, tvirtais viršais	$1.35
Kantičkos, visokių giesmių knyga	$1.75
Sapnų knyga, apdaryta su paveikslais	$1.60
Tūkstantis naktų, didelė knyga apdaryta	$3.00
Lengvas būdas išmokt angliškai	35c
Mikaldos Pranašavimai	25c
Girtuoklių Gadzinkos	15c
Sveikata ligoniams, aprašo apie 300 visokių vaistiškų augalų ir kam jie yra naudingi	25c
Trajenkės, stambios, pakelis	60c
arba 3 pakeliai už	$1.50

M. Žukaitis,
334 Dean Rd.,
SPENCERPORT, N. Y.

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

Dr. J. J. Kaškiaučius
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 Summer Ave.
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 South 5th Street **Brooklyn, N. Y.**
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 4-9508

LORMER RESTAURACIJA
Frank Domikaitis ir Antanas Barzda
Savininkai
417 Lorimer St. — "Laisvės" Name — Brooklyn
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško Stiliaus

Puikūs lietuviško Namų darbo kilbasai ir kepta paršiena
Gaspadoriškai nuvirti Kopūstai ir Barščiai
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO
Penktadieniais ir šeštadieniais adara per naktį
Visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių — virtų ir žalių.

NOTARY PUBLIC
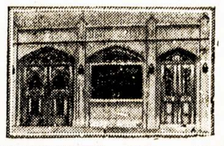
Telephone STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
660 GRAND STREET **BROOKLYN, N. Y.**

CHARLES J. ROMAN
(Ramanauskas)
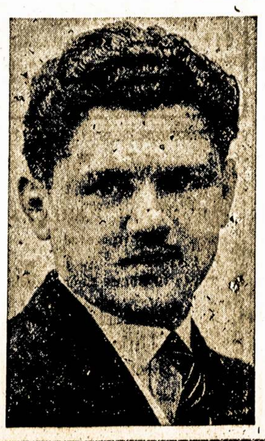
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą.
Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4119

HI-HAT NIGHTCLUB
Savininkai:
J. STANELIS IR S. RUTKAUSKAS
184 WEST 54th STREET, BAYONNE, N. J.
Didžiausias lietuvių kliubas Amerikoje, puikiausiai įtaisytas steičius ir baras. Kilnojamas steičius (estrada). Didelis floor-show kas dieną. Didžiausias baras Hudson Countyje.
KAS VAKARAS DVI ORKESTROS
Užeikite ir pamatykite šią gražią lietuvių pasilinksminimo įstaigą, pasivaišinkite gerais valgiais ir gėrimais, ir pasišokite prie šaunios orkestros.

VARPO KEPTUVĖ
36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi
Laukiame Jūsų Užsakymo
Patarnaujam krautuvėms ir įvairiems pokiliams: bankietams, vestuvėms ir parėms

Varpo keptuvė yra unijinė
THE BAKERS' UNION LABEL
Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senviciam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
Varpas Bakery, 36-40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

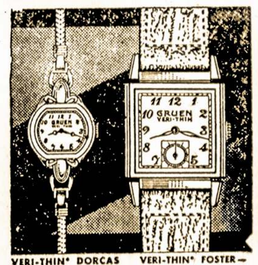
VERI-THIN* DORCAS—15 jewels, pink gold filled case, Guildite back $33.75
VERI-THIN* FOSTER—15 jewels, pink or yellow gold filled case, Guildite back $33.75
*REG. U. S. PAT. OFF. PATENTS PENDING

ROBERT LIPTON
JEWELER
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Graham ir Manhattan Aves.
Stokite į mūsų Kalėdinį Kliubą dabar. Mažas depozitas palaikys jums jūsų pasirinktus daiktus iki Kalėdų.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Dainininkė Apie "L." Koncerto Programą

Rašo **Ona B. Kubilius**

"Laisvės" koncertas, kuris įvyko sekmadienį, lapkr. 9, buvo labai įspūdingas ir žavus.

Žmonių buvo visur pilna, net nebuvo vietos, nė kur stovėti.

Koncertas prasidėjo apie pusė valandos ar daugiau vėlai, nes žmonės pradėjo tik ateiti tada, kada programas turėjo prasidėti, bet programui prasidėjus viskas ėjo ko puikiausia.

Aido Choras, po vadovyste A. Žilinskaitės, dainavo gražiai ir publikai patiko.

Antrą dalį programo išpildė **p-lė B. Ramoškaitė.** Ji sudainavo geriausiai angliškai Valtz'ą. Mat, p. Ramoškaitė yra lyric sopranas, tokia buvo jos paskutinė daina, buvo jai geriausiai pritaikinta jos balsui, ir ji gavo daug aplodismentų po tos dainos.

Trečias ant programo buvo **Alex Vasiliauskas.** Jis turi labai malonų, gerai išlavintą balsą, bet jis nedainavo iš operos ištraukų "Siciliana", bet dainavo kitas puikias daineles, kurios skambėjo labai gražiai, bet nebuvo pažymėtos ant programo. Publika pirmiesiems artistams su plojimu atsiliepė šaltai, nors jie visi savo užduotis išpildė ko geriausiai.

Prof. Bacevičius išėjo ant estrados po Alex Vasiliausko. Prof. paskambinus tris kūrinius, kurie buvo pažymėti ant programo, tada jau publika tikrai pradėjo ploti gausiai. Bacevičius dar vieną veikalą skambino kaipo pridėčką. Jis žmones sužavėjo.

Po prof. Bacevičiaus turėjo įvykti p-no **R. Mizaros** prakalba, bet į jo vietą aš išėjau kaipo penkta ant programo, nes mano akompanistė tą vakarą turėjo kitą koncertą, taigi p. Mizara mane padėjo penkta ant programo, kad paliuosavus mano ak. ankščiau.

"Well", apie save nieko negaliu rašyti, gal aš dainavau gerai, gal blogai, bet žmonės mane priėmė gausiais aplodismentais. Už tai tariu jiems ačiu.

Po manęs išėjo **p. Mizara,** kuris kalbėjo trumpai, bet labai nuosekliai ir puikiai.

P. Stogys buvo iš dainininkų paskutinis ant programo. P. Stogys turi žemą baso balsą—jam nekurios kiek aukšnės gaidos ir nesykį nutrūko, bet jis kiek galėjo, tiek jas mėgino išvežti, nors tiesa, jis dainavo dainas, kurios didelio techniškumo n e r e i k a l a v o. Žmonės jam gausiai plojo, nes jis savo dainavime įdėjo šiek tiek komiškų veiksmų.

Rusų šokėjai labai puikiai šoko ir buvo verti tikrai daug aplodismentų.

Visas prgramas buvo žavingas ir malonus.

Masinis Mitingas - Koncertas Protestui Prieš Žudynes Civilių Hitlerio Okupuotose Šalyse

Mobilizacijai apginti Ameriką ir pareikšti galingą protestą prieš Hitlerio terorą okupuotuose kraštuose, tame skaičiuje ir Lietuvoj, šį sekmadienį, lapkričio 16-tą, 8 val. vakaro, įvyks koncertas ir prakalbos Metropolitan Opera House, 39th St. ir Broadway, N. Y.

Kalbės Čechoslovakijos užrubežių reikalams ministeris Jan Masaryk, J. V. Federalio S a u g u m o administratorius Paul V. McNutt, taipgi žymūs unijų, organizacijų ir kai kurių bažnyčių atstovai. Rengia Komitetas Amerikai Ginti.

Meniškoj programoj bus didžiulis ir aukštai išlavintas sukniasiuvių unijos Radio Choras, vadovaujamas Simono Rady, ir kiti. Įžanga nuo 25c. iki $1.

Liet. A. Piliečių Kliubo Naujų Metų Bankietas

Kaip per paskutinius keletą metų, taip ir šiais metais Piliečių Kliubas rengia Naujų Metų sutikimo **bankietą—vakarienę,** kuri atsibus gruodžio 31 d. š. m., Kliubo name.

Kad išvengus didelio susikimšimo, vakarienė bus duodama per du kartu: pirma vakarienė prasidės 7 v. vakare, antra—10 v. v. Taip pat bus ir dveji tikietai: dviejų spalvų ir pažymėta skirtingas vakarienės laikas. Kurie bus nusipirkę tikietus pirmai vakarienei, tie ir bus leidžiami prie pirmos. Kurie norės būti ant vėlesnės, tie galės nusipirkti tikietus dešimtos valandos vakarienei ir jiems nereikės skubintis ir tuo būdu bus išvengta didelio susikimšimo.

Pasirūpinkite įsigyti tikietus iš anksto. Tikietų kainos —$2.00. Bus valgis ir gėrimas.

Po vakarienei bus šokiai.

Bankieto Komisija.

Bacevičius Skambins Miesto Radiofone

Šį šeštadienį (šiandien), lapkričio (Nov.) 15-tą, nuo 1:05 iki 1:30 per pietus prof. Vytautas Bacevičius skambins antrą piano koncertą miestavoj radio stotyje WNYC, 830 klcs, Miesto Salėje.

Programoj bus jo paties, taipgi Rachmaninovo, Schumanno, Scriabino ir Prokofievo kūriniai.

Naujoji Miesto Taryba Turės Negrą Atstovą

Naujoje Miesto Taryboje, kuri pradės veikti nuo Naujų Metų, pirmu kartu bus negras atstovas.

Pirmuoju negru Miesto Tarybos atstovu yra Daktaras Adam C. Powell, Jr. Abyssinian Baptist Bažnyčios kunigas Harleme, išrinktas Darbo Partijos tikietu. Gavo pirmo pasirinkimo balsų 45,568, o baigęs lenktynes su 63,736 balsais, trečiu iš daugiausia balsų gavusių tarybininkų Manhattane.

"Pergalės Sparnai" Stanley Teatre

Lapkričio 14-tos vakarą pirmu kartu Amerikoje pradėjo rodyti garsų Sovietų judį "Pergalės Sparnai", perstatantį veiklą Sovietų Sąjungos oro didvyrio Valerijaus Čkalovo, kuris vadovavo pirmajam be sustojimo skridimui iš Maskvos į Jungtines Valstijas per Šiaurių Polių.

Filma laikoma žymiausiu kūriniu po "Čepajevo." Greta rodoma trumpas dalykėlis "Auksiniai Kalnai" su Šostakovičiaus muzika, jam asmeniškai dalyvaujant išpildyme.

Pirmą vakarą, lapkričio 14-tą, Stanley Teatras parendavotas per Russian War Relief, Inc., ir vakaro visų trijų programų—8, 10 vak. ir pusiaunaktinės — pelnas skirta Sovietų karo pagalbai. Teatras randasi 7th Ave. ir 42nd St. N. Y.

MIRĖ

Justinas Putrimas, 57 metų amžiaus, gyvenęs 30-38 42nd St., Astoria, N. Y., mirė namie, lapkričio 13-tą. Bus palaidotas lapkričio 17-tą, į Šv. Jono kapines. Pašarvotas pas graborių J. Garšvą, 231 Bedford Ave., Brooklyne.

WPA Koncertai Šį Sekmadienį

Sulaukus sekmadienio, brooklyniečiams yra proga dalyvauti viename iš nemokamų puikių WPA menininkų duodamų koncertų, arba vakare patraukti į New Yorko Carnegie Hall, kur būna gražūs WPA koncertai labai prieinamomis kainomis—nuo 30c. iki $1.10 įžangos bilietas. Dalyvaus simfoniška orkestra su vedėju Jean Paul Morel ir Benno Rabinof, smuikininkas.

Nemokamieji koncertai bus popiečiu, Brooklyno Muziejaus Skulptūrų Kurte.

Pirmajame, 1:30 po piet, grieš miestava orkestra, vadovaujant Plotnikovui. Taipgi grieš Philip Frank, žymus smuikininkas solistas.

Antrajame, 4 v. po piet, grieš miestavas Simfoniškas Benas, vadovaujamas Harwood Simmons.

Beje, šiandien, lapkričio 15-tą, 3 val. po pietų, tame pat muziejuje dainuoja paskilbę Negro Melody Singers, vadovaujami Ulysses Elam. Brooklyno Muziejus randasi Eastern Parkway.

Kur Cacchione Gavo Antrinius Balsus?

Pasirausus po balsų rokavimo rekordus metasi į akis labai įdomus faktas, jog Cacchione, pirmas komunistų kandidatas laimėjęs rinkimus į Miesto Tarybą, rado visose partijose ir grupėse simpatikų ar bent nusistačiusių, jog ir komunistas privalo turėti balsą Miesto Taryboj.

Nebuvo nei vieno eliminuoto kandidato, nuo kurio nebūtų buvę priskaityta ir Cacchionei antro pasirinkimo balsų. Kiek jų iš viso buvo paduota, aišku, nebus galima žinoti, kadangi tų, kurie tapo išrinkti, antriniai balsai nesirokavo. Nuo eliminuotų Cacchione balsų gavo sekamai:

Rahm 37, Ulmer 35, Smith 40, Donner 33, Struzzieri 355, Yuttal 11, Moran 18, Higgins 1,438, Vaccaro 1,574, Paladino 663, Baron 218, Wibecan 413, Thomas 535, DeMatteo 2,639, Allen 224, Shane 909, Laidler 953, Ahrends 568, Armstrong 2,526, Kaplan 690, viso 13,879, kas su pirminiais 34,657 sudarė viso 48,536 b.

Imant partijomis, įvairūs nepriklausomi davė 5,394 (tūli iš jų gal buvo darbiečiai, kadangi Brooklyne ši partija nebuvo žymima prie kandidatų), nepriklausomi (tikrai žinomi darbiečiais) 2,761, demokratai 2,696, fuzionistai 1,706, republikonai 1,322.

Jaunimas Eis Grupėje Pamatyt Operą

Grupė LDS jaunuolių susitarė eit pamatyt vaidinimą garsiosios Verdi operos "La Traviata," šeštadienio vakarą, Academy of Music, Brooklyne. Virginia La Rae dainuos Violetos rolėje.

Brooklyno botaniškam darže dabar gaisru nuraudę Euonymus'ai sudaro nepaprastą vaizdą.

Milčius Sveiksta

Stasys Milčius, žinomas batų krautuvių Maspethe ir Brooklyne savininkas, po operacijai eina geryn. Ilsisi Wyckoff Heights ligoninėje. Privažiuojama Flushing gatvekariu. Lankymo valandos nuo 2-4 ir 7-9 kasdieną.

Ant atplaukiančio New Yorkan iš Afrikos laivo radus du sergančius raupais, visi 52 keleiviai ir 82 įgulos nariai turėjo pasiduoti čiepijimui.

PRANEŠIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Biznierių Susirinkimas

Trečiadienį, lapkr. 19 d., įvyks Lietuvių Biznierių Sąjungos susirinkimas. A. L. P. Kliube, 280 Union Avenue. Pradžia 2-rą val. po pietų. Kviečiame biznierius dalyvauti šiame susirinkime, nes tarsimės apie svarbius dalykus. — L. B. S.

(270-272)

ARTKINO IŠDIDŽIAI PERSTATO

"Wings of Victory"

(Pasaka apie Valeri Chkalov)

su Vladimir Belokurov kaipo Chkalov ir Mikhail Gelovani kaipo Josepf Stalin.

Pridėčkas: "GOLDEN MOUNTAIN"

su Dmitri Shostakovitch kaipo pianistas skambinant savo kūrinį

Taipgi: Vėliausios naujienų filmos iš karės Sovietuose

Nuolatinis rodymas nuo 9 ryto — 25c iki 1 v. p. p., šiokiom dienom.

ŠPECIALIS VĖLUS RODYMAS KAS ŠEŠTADIENĮ

STANLEY THEATRE Seventh Ave., tarp 41—42 Sts., N. Y. (WI-7-9686)

LAISVĖS RADIO PROGRAMA

Transliuojama iš stoties

WBYN -- 1430 Klcs.

Devintą valandą pirmadienių vakarais

DUODAMA MUZIKALĖ PROGRAMA, ŽINIOS IR DAROMA BIZNIŲ PASKELBIMAI.

Pranešėjas

JONAS ORMANAS

žinių komentatorius

ROJUS MIZARA

Laisvės Radio Programos klauso šimtai tūkstančių lietuvių. Į rytus girdima iki Boston, Mass.; į pietus net Baltimore girdi; į vakarus girdima Scrantone, Wilkes-Barre ir Shenandoah, Pa.

Bizniams puikus susisiekimas su šimtais tūkstančių lietuvių pasiskelbiant per Laisvės Radio Programą.

Draugijos, tuose miestuose, kur girdisi Laisvės Radio Programa turite per ją paskelbti draugijų parengimus.

Reikale pasiskelbimų per Laisvės Radio Programą ar dėl programos pildymo, prašome kreiptis šiuom adresu:

427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Telefonai: STagg 2-3878, STagg 2-3879

IRVING Place AT 14TH ST. NEAR UNION SQ. CONT. FROM 10:30 GRAMERCY 5-4049 15c TILL 1 P.M. WKDYS.

Du literatiniai visų-šauniausi veikalai scenoje!

Sovietų scenos triumfas "Childhood of M. Gorky" Klasiška Sovietų filma iš Gorkio raštų apie savo kūdikystės dienas

Harry Baur lošia šiame sujaudinančioje filmoj "LIFE AND LOVES OF BEETHOVEN" Drama iš genijaus, kompozitoriaus gyvenimo

Taipgi: "Overture of 1812," by Tchaikovsky—Vėlus rodymas šį vakarą

Sumner-Hart Liquor Store

132a SUMNER AVE. BROOKLYN, N. Y.

Atsidarė nauja lietuvių likerių krautuvė.

Ją įsteigė plačiai žinomi brooklyniečiai

K. ir N. KULBOKAI

Jie prisirengę patarnauti lietuviams vynais, degtinėm ir konjakais; Amerikos išdirbimo ir importuotais.

Padėkavonės Dienos ir Kalėdų šventėms puikiausią pasirinkimą rasite pas K. IR N. KULBOKUS

PRISTATOME Į NAMUS.

Telefonas EVergreen 8-7047. Lic. No. L1030

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

FURNITURE

409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-8451

IŠDIRBĖJAI IR PARDAVĖJAI

GERIAUSIOS RŪŠIES RAKANDŲ

Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.

Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuošimčių

JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU

Kaip Petraičių Krautuvėse

M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI

Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

Dainų ir Piano Koncertas

ALDONA KLIMAITĖ
Sopranas

Įvyks
Penktadienį
Lapkričio
28
November

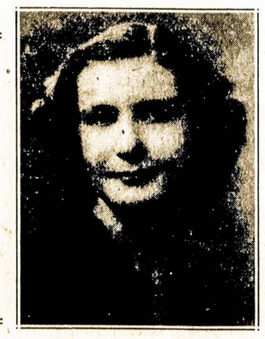

ALDONA ŽILINSKAITĖ
Pianistė

RIDGEWOOD MASONIC TEMPLE

BUSHWICK IR GATES AVES. BROOKLYN, N. Y.

(Gates Ave. stotis)

Koncertas Prasidės Lygiai 8 val. vakaro. Įžanga 75c (įskaitant taksus)

Rengėjos šio koncerto kviečia Brooklyno ir apylinkės visuomenę dalyvauti ir išklausyti malonių dainų ir gražių piano solų.

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau n a u jus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui e s a n t ir p a d i d i n u tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. Glenmore 5-6191

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI ŠERMENINĖ (KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVanda—E. LeVanda
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKER
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 2-0788
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVIŠKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

TURIME GEROS DEGTINĖS IR VYNŲ

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklyne

459 Grand St.

Skersai nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Ev. 4-8698